

D 2384 E – 1,50€ – SVIBANJ/MAI 2012 – BR./NR.5 (324)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

KROATISCHES KATHOLISCHES JUGENDTREFFEN

21. hrvatski folklorni festival

Naslovnica:

Detalj s 21. hrvatskoga folklornog festivala u Heusenstammu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA
lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkic,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr.6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der LIGA Bank eG
IBAN:
DE03750903000006498973

Zadnja stranica:

Renovabisov plakat za
Duhovsku akciju 2012.

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Offenbach

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Duisburg

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Köln

Folklorna skupina Hrvatske katoličke zajednice Esslingen-Nürtingen

Folklorna skupina Hrvatske katoličke zajednice Sindelfingen

U OVOM BROJU

● HEUSENSTAMM

21. hrvatski
folklorni festival

str.

6

● HOFHEIM AM TAUNUS: Seminar

Blagdani u
pastoralu i
liturgiji
Crkve

str.

8

● REPORTAŽA: HKM Kassel

Važnost slavlja
na hrvatskom
jeziku

str.

10

CRKVENO OZRAČJE I ODNOSI

Crkva – grad na gori

Crkva je grad na gori u kojem uvijek puše blagi vjeter Duha koji je izvor njezine životnosti i trajne svježine.

12

IZ CRKVE U SVIJETU

S papom Benediktom XVI. kroz sedam godina pontifikata

Apostolsko putovanje pape Benedikta XVI. u Meksiko i Kubu, neposredno pred njegov 85. rođendan, pokazalo je da i u toj dobi Sveti Otac radi punom snagom.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Biskupi traže pravdu i zaštitu života

5

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

Misa na facebooku

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Διακονία –
Diakonia – Dienst

13-14

Hrvatski folklorni festivali su divana energija koju treba iskoristiti na očuvanju svoje tradicije.

Divna energija hrvatske mladosti

Ovih je dana održan 21. po redu hrvatski folklorni festival, na kojem je u Heusenstammu kod Ofenbacha nastupilo 13 hrvatskih folklornih skupina odraslih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj. Mladi su pristigli iz brojnih njemačkih gradova, kako bi njegujući svoju hrvatsku tradiciju i kulturu pod okriljem hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj, pokazali svoje zajedništvo i pripadnost svojoj Crkvi i narodu. Folklorne skupine pjesmom i plesom poveli su okupljene krajevima u kojima Hrvati stoljećima žive, pokazavši tako bogatstvo hrvatske tradicijske kulture. „Ponosni smo na vas što prenosite i hrvatsku kulturu i hrvatske običaje“, kazao je sudionici delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. U ime prosudbene komisije, prof. Vidoslav Bagur potaknuo je sudionike na odaziv i na buduće festivale istaknuvši kako je to divna energija koju treba iskoristiti na očuvanju svoje tradicije. A da iza folklornih festivala stoji puno zauzetosti, nije potrebno

posebno isticati. Sav teret organizacije i materijalnih izdataka je isključivo na hrvatskim misijama i zajednicama, koje tako daju doprinos prenošenju bogatstva hrvatskog folkloru i kulture mladim generacijama. Dakako, da bi sve to bilo lakše ostvarivati uz materijalnu i drugu pomoć domovine i domovinskih institucija.

Nakon uspješno organiziranog folklornog festivala, u hrvatskim misijama i zajednicama u Njemačkoj je i dalje živo, poglavito u svibnju i lipnju, kada se organiziraju prvopričesnička slavlja i slavlja sv. potvrde. Tu su i hodočašća u marijanska svetišta u Njemačkoj: u Marienthal, Ne-viges, Hildesheim, Birnau, Zwiefalten, Altötting... Ali i ona izvan Njemačke, poglavito u Lurd o svetkovini Uzašašća, 17. svibnja, u kojem će se okupiti Hrvati katolici iz Zapadne Europe. A kako i ne bi, kad je svibanj Marijin mjesec, kojoj je papa Benedikt XVI. povjerio potrebe Crkve i cijeloga svijeta, a koji je nedavno proslavio 85. rođendan i sedmu obljetnicu svoga pontifikata. Urednik

Iz delegatove Poruke

Διακονία – diakonia – služenje

Drage sestre i braćo!

Grčke riječi leiturgia (liturgija), martyria (svjedočenje) i diakonia (služenje) tri su stozera koji čine okosnicu naše Crkve. Liturgija obuhvaća sve čine službe Božje: molitva, čitanje i naviještanje Sv. pisma, pjevanje, gestikulacija, liturgijsko ruho i simboli; sve ono što koristimo u crkvenim slavljinama, pomaže nam da slevimo i častimo Boga. U korijenu riječi martyria je pojam mučenik, vjernik koji svoj život žrtvuje za vjeru, svojim životom svjedoči pripadnost Isusu Kristu i njegovoj Crkvi, nerijetko sve do mučeničke smrti. Starogrčka riječ diakonia uključuje sve vidike služenja ljudima u krilu Crkve. Temelj joj je Kristovo služenje i njegov primjer. Služenje bližnjemu po Isusovu primjeru bilo je i ostalo do danas mjerilo vjerodostojnosti Kristovih vjernika. Prva sirotišta, prve bolnice, građene obično uz velebne ka-

tedrale, stoljećima su svjedočile o djelatnoj ljubavi Crkve za najpo-trebnije, gladne i odbačene. Bez-brojne karitativne ustanove diljem svijeta i danas su živa svjedočanstva „ljubavi prema bližnjemu“ po primjeru našeg Učitelja. U tom slu-ženju se posebno ističu i vjernici katolici ovdje u Njemačkoj.

Katolička Crkva u Njemačkoj ima nebrojeno mnogo ustanova ko-je se brinu za gladne i potrebne. U ožujku 1993. Njemačka biskupska konferencija osnovala je Renovabis – „Solidarnu ustanovu njemačkih katolika s ljudima srednje i istočne Europe“. Svake godine se u svim crkvama u Njemačkoj na svetkovi-nu Duhova skupljaju dobrovoljni prilozi za brojne potrebe. Odazovi-mo se i mi velikodušno i svojim pri-logom potpomognimo na Duhove jubilarnu akciju skupljanja pomoći na koju nas pozivaju njemački bis-kupil Vlač. Ivica Komadina, delegat

S PAPOM BENEDIKTOM XVI. KROZ SEDAM GODINA

Mnogo više od „skromnog radnika“ u vinogradu Gospodnjem

Apostolsko putovanje pape Benedikta XVI. u Meksiko i Kubu, neposredno pred njegov 85. rođendan, pokazalo je da i u toj dobi Sveti Otac radi punom snagom. Osim pastoralnih putovanja po Italiji i izvan nje, enciklika, naučavanja i suočavanja s bolnim problemom spolnih zloporaba, Papa svakodnevno ima više audijencija, a ne odustaje niti od svečanih misnih slavlja te smireno, ali i energično vodi „Petrovu lađu“ često nemirnim morem ovoga svijeta.

U ponedjeljak 16. travnja i 18. travnja bilo je svečano u Vatikanu. Prvog je datuma papa Joseph Ratzinger proslavio svoj 85. rođendan, a dva dana kasnije i sedmu obljetnicu pontifikata. U tih se sedam godina pokazalo da Sveti Otac i dalje ima puni radni program sa svakodnevnim audijencijama i misnim slavljinama, brojnim i intenzivnim pastoralnim pohodima po Italiji i u svijetu, enciklikama i pastoralnim uputama, rješavanjem unutarcrkvenih problema, ali i suočavanjem i zauzimanjem stavova o brojnim problemima u svijetu. Tako je na svjetlo dana izašlo da je i više od „skromnog“, od „poniznoga radnika“ u vinogradu Gospodnjem, kako je sam sebe nazvao u svom prvom govoru s balkona bazilike sv. Petra, neposredno nakon izbora u konklavama i poznate kardinalske najave „urbi et orbi“: „Habemus Papam!“

Njegov je pontifikat započeo 2005. godine posjetom domovini – Njemačkoj – gdje je veličanstveno primljen na 20. Svjetskom danu mladih. U svibnju 2006. godine slijedio je četverodnevni posjet Poljskoj, nakon toga u lipnju je pohodio Španjolsku, a u rujnu Bavarsku – svoj zavičaj – gdje je njegov „Regenburški govor“ ušao u povijest. Kako nisu svi dobro razumjeli ono što je govorio o odnosu kršćanstva i islama, sve je još jednom pojašnjavao na susretu s muslimanima u Castel Gandofu. Ako se povremeno i čulo da su se odnosi između katolika i muslimana pogoršali, nakon uspješnoga Papinoga pohoda Turskoj u studenome 2006. o tome više nije bilo zбора. Bio je to prvi pohod Benedikta XVI. nekoj muslimanskoj zemlji. Važan je svakako bio i susret s vrhovnim poglavarom pravoslavlaca, ekumenskim patrijarhom Bartolomejom I.

Ni komunizam, ni divlji kapitalizam

Inozemna apostolska putovanja u Brazil i Austriju bili su najvažniji pastoralni događaji 2007. godine. U svom govoru latinskoameričkim bisku-

Snimio: A. Polegubčić

Papa Benedikt XVI. za velebnog misnog slavlja na zagrebačkom hipodromu

pima Papa je godinu dana prije izbijanja svjetske financijske krize da ni marksizam ni divlji kapitalizam ne mogu održati svoja obećanja i ljude ne vode u dobrom smjeru. „Njemački Papa“ 2008. godine otputio se na dva velika interkontinentalna apostolska pohoda – u Sjedinjene Američke Države i onda na Svjetski dan mladih u Sydney. Iznenađujuće je uspješan bio pohod laicističkoj Francuskoj. U tjeku Godine sv. Pavla, koja je završila u srpnju 2009, Benedikt XVI. pokušao je pogled Crkve usmjeriti na toga velikoga „Apostola naroda“ koji je često „u sjeni“ sv. Petra, napisao je austrijski Kathpress. No, početkom 2009. i Papa i Sveta Stolica morali su se suočiti s nekim starim otvorenim pitanjima, posebno onima povezanim uz članove, „Bratstva Pija X“, poz-

nate kao „lefebvrjance“ jer je Papi stalo do pomirenja i mirnoga dijaloga sa svima. Kada je u ožujku 2009. otputovao na apostolsko putovanje u Afriku, dio medija je vrijednost njegovih poruka na Crnome kontinentu pokušao, a dijelom i uspio, „okrenuti“ u priču o kondomima u borbi protiv AIDS-a. Papini apeli iz Kameruna i Angole za mir, pravdu i solidarnost i njegova poruka protiv siromaštva, nasilja i korupcije kao da nisu bili „tako važni“ svjetskim medijima željinima nekih osobitih spektakala i jeftine zabave za publiku. Teške i iskrene poruke, čini se, i dalje teško pronalaze put do javnosti i savjesti odgovornih za loše prilike u kojima još uvijek neopravdano živi velik dio afričkoga stanovništva. Apostolsko putovanje u Jordan, Izrael i palestinski Betlehem ponovno su bili jako uspješni. Susret s muslimanskim poglavarima i čelnicima u Amanu dao je novi zamah dijalogu s islamom.

Nema gospodarstva bez etike

Bez sumnje se može reći da je Benedikt XVI. baš u pravo vrijeme – uz svjetski susret na vrhu G8 – osam najrazvijenijih industrijskih zemalja održan u talijanskoj L'Aquili u lipnju 2009. – objavio svoju socijalnu encikliku „Caritas in veritate“ – Ljubav u istini. Iznenađujuće konkretno i jasno Papa je progovorio o nelogičnostima i problemima gospodarskoga i financijskoga sustava – o skandalu gladi, novome siromaštvu, sve većem jaz između siromašnih i bogatih, o pravu na rad, o slabljenju društvenih mreža i zaštiti okoliša. Njegova je središnja poruka: gospodarstvo za svoje konkretno funkcioniranje treba etiku. Veliku vrijednost imaju i njegove dvije

(Nastavak na str. 18)

IZ CRKVE U DOMOVINI

Biskupi traže pravdu i zaštitu života

Uz ukidanje pokroviteljstva Hrvatskog sabora nad obilježavanjem stradanja na Bleiburgu, mons. Vlado Košić je rekao kako je ta odluka na tragu najava. „Međutim ti događaji su se zbili bez obzira na različitost ideoloških interpretacija.“

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije održano je od 17. do 19. travnja u Zagrebu. Uz hrvatske biskupe na proljetnom zasjedanju sudjelovali su delegati talijanske, poljske, slovenske i Međunarodne BK sv. Ćirila i Metoda. Na zasjedanju je prihvaćen prijedlog da se podrži postupak za beatifikaciju zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Franje Kuharića, jer je to potrebno prema proceduri. Također je na dnevnom redu bila tema vezana uz propedeutsko, tj. pripravno razdoblje za ulazak kandidata u sjemenište. U tom vidu bit će pripremljen poseban program. Razgovaralo se i o Hrvatskome Caritasu, jer se ove godine navršava 20 godina od proglašenja prvoga statuta. Novim ravateljem imenovan je dosadašnji v.d. ravnatelja vlč. Fabijan Svalina. Predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj krčki biskup Valter Župan

predstavio je Apel koji su biskupi uputili sa zasjedanja. Biskup Župan je istaknuo kako je poznato da se u Hrvatskoj priprema Zakon o medicinskoj pomognutoj oplodnji, a poznato je da se priprema i novi Obiteljski zakon. „Zato smatramo da svakome mora biti na srcu budućnost naroda i odnos prema životu i prema obitelji“, kazao je mons. Župan.

Predsjednik Komisije HBK Iustitia et pax i Vijeća za ekumenizam i dijalog sisački biskup Vlado Košić novinare je izvijestio o tijeku priprema na skorašnji susret hrvatske katoličke mladeži koji će se 5. i 6. svibnja održati u Sisku i Sisačkoj biskupiji. Uz ukidanje pokroviteljstva Hrvatskog sabora nad obilježavanjem stradanja na Bleiburgu, biskup Košić je rekao kako je ta odluka na tragu najava. Međutim ti događaji su se zbili bez obzira na različitost ideoloških interpretacija. To je najveća tragedija započeta na Bleiburgu i koja se događala tijekom križnih putova

u čitavoj tadašnjoj državi. Pobijeno je na stotine tisuća hrvatskih ljudi.

Nove provincijske uprave

Stotinjak štovatelja službenice Božje Marice Stanković u povodu spomena 60. obljetnice njezina izlaska iz požeškog ženskog logora ho-

koji su proslavili Uskrs po julijanskom kalendaru.

Kapitul Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri održan je na Košljunu pod predsjedanjem fra Darka Teperta, generalnoga vizitatora i predsjednika Kapitula, a izabrana je 11. travnja nova uprava provincije. Za službu provincijalnoga mini-

stra izabran je fra Andrija Bilokapić. Za službu provincijskoga vikara izabran je fra Stipe Nosić, gvardijan samostana Male braće u Dubrovniku, dok su definitori provincije fra Anselmo Stulić, fra Mate Polonijo, fra Diego Deklić i fra Tomislav Šanko.

Tragedija preplovala vjernike BiH

U Sarajevu je održan sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Na tom redovitom godišnjem susretu sudjelovalo je oko 180 dije-

cezanskih i redovničkih svećenika koji djeluju na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije predvođenih nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem i pomoćnim biskupom mons. dr. Perom Sudarom.

U Sarajevu je predstavljena knjiga koju je objavila Biskupska konferencija BiH, a uredio prof. Franjo Marić pod naslovom: „Stanje katoličkih župa na području Bosne i Hercegovine između 1991. i 2011. godine“. Na predstavljanju su, između ostalih, bili: nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, vojni biskup u BiH mons. dr. Tomo Vuksić, pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar.

Časopis „Veritas“ – glasnik sv. Antuna Padovanskoga proslavio je u Zagrebu 24. travnja 50. obljetnicu izlaženja. U toj prigodi održana je akademija i služena misa zahvalnica koju je u crkvi sv. Antuna Padovanskoga u na Svetom Duhu u Zagrebu predvodio glavni tajnik Sinode biskupa nadbiskup mons. Nikola Eterović. **A.O.**

Pozdravnu riječ na plenarnom zasjedanju HBK uputio je predsjednik HBK nadbiskup Sračić

dočastilo je na područje Požeške biskupije.

Na Provincijskom kapitolu Franjevačke provincije Sv. križa Bosne Srebrene, koji se pod predsjedanjem provincijala fra Lovre Gavrana, održala od 16. do 20. travnja u samostanu sv. Pavla na Nedžarićima u Sarajevu, u srijedu 18. travnja izabran je novi Definitorijski Provincije u sastavu: fra Ivo Orlovac, fra Jožo Marinčić, fra Josko Oršolić i fra Janko Ćuro. Mandat provincijala fra Lovre Gavrana i vikara Provincije fra Marijana Karaule traje do 2016.

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, a u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu od 12. do 14. travnja održan je 36. međunarodni simpozij profesora filozofije i teologije.

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Sračić čestitao je Uskrs metropolitu eparhije Zagrebačko-ljubljanske Jovanu Pavloviću i vjernicima

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI

Održan 21. hrvatski folklorni festival

Na festivalu je nastupilo trinaest folklornih skupina odraslih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

Za Službe riječi koju je predvodio i uputio prigodnu riječ delegat vlč. Ivica Komadina

Tradicionalni 21. hrvatski folklorni festival za folklorne skupine odraslih iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) iz Njemačke održan je u subotu 21. travnja u Kulturnom i sportskom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Program je započeo hrvatskom himnom koju je izvela tamburaška skupina „Plavi Dunav“. Potom je Službu riječi predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Pjevali su mladi iz HKM Offenbach na Majni pod vodstvom voditelja misije fra Petra Vučemila i pastoralnog referenta Zvonka Orlovića. Pjevanje su pratili na orguljama Kornelija Nikolić, a na gitarama Anita Marić i Dominik Vukušić. Čitali su i predvodili molitvu vjernika mladi iz HKM Nürnberg, koji su na smotru pristigli s voditeljem misije don Matom Križićem. Delegat vlč. Komadina je u prigodnoj riječi istaknuo kako je Isusov pozdrav „Ne bojte se, ja sam“ pozdrav koji i svakom od nas može biti poticaj i snaga u našem životu. „I onda kad se dignu valovi, napose u životnim nedaćama, kojima su posebno mladi izloženi, a i mi stariji nismo pošteđeni raznih udaraca i valova. Važno je svoju lađu očuvati da sretno dospije do obale. Važno je izdržati udarce i lađu privesti u sigurno. Crkva se često uspoređuje s lađom, koja je također na putu i koja je izložena nedaćama. Povijest našeg naroda je i povijest nas pojedinaca, koja može biti i burna i uzburkana. Važno

je pritom čuti Isusov glas 'Ne boj se, ja sam s tobom', kazao je vlč. Komadina posebno zahvalivši okupljenima na svesrdnoj pomoći koju pružaju u svojim hrvatskim misijama i zajednicama. „Ponosni smo na vas što prenosite i hrvatsku kulturu i hrvatske običaje i vjerujem da će vam to ostati u lijepoj uspomeni. I vaši roditelji su ponosni na vas. Želimo i ovaj dan provesti u prijateljstvu i sigurnosti da je Isus s nama i da se nemamo čega bojati“, zaključio je.

Nakon Službe riječi slijedili su pozdravi. Okupljene je pozdravio generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Josip Špoljarić zahvalivši sudionicima i svima koji su pritom pomogli da se smotra održi. Zahvalio je i organizatorima. „Mladi su orijentirani na budućnost. Zato mladost gleda optimistično. Vi ste u Njemačkoj kao Hrvati i kao

Hrvati budite ponosni ovdje u Njemačkoj, ali ne zaboravite svoje hrvatstvo. Na ovaj način pokazujete bogatstvo kulture i tradicije svoga naroda. Tako izgrađujete sebe, a i njemačko društvo.“ Generalni konzul generalnog konzulata R. Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Nikica Džambo poželio je sudionicima uspješan nastup te je zahvalio pastoralnom osoblju u hrvatskim misijama i zajednicama na dragocjenom djelovanju kojega je plod i ova smotra.

Nastup Tanje Maleš-Krznar i Alice Lovrić na gajdama

Članovi prosudbene komisije i gosti

Predstavnici
skupina
sa zlatnim
medaljama

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Mainz

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije München

Delegat vlč. Komadina prije nego je otvorio smotru zahvalio je okupljenima na odazivu te je sudionicima poželio uspješan nastup. U kasnijem vremenu pristigli su i bivši ministar zdravlja i saborski zastupnik dr. Darko Milinović i bivši saborski zastupnik dr. Ivan Bagarić s pratnjom.

Na smotri je bilo više svećenika koji su pristigli sa svojim skupinama.

Slijedio je nastup folklornih skupina. U prosudbenoj komisiji bili su ugledni istraživač hrvatskog folklora prof. Vidoslav Bagur i prof. Srebrenka Šeravić, rukovoditeljica Odjela za kulturu Hrvatske matice iseljenika. Folklorne skupine pjesmom i plesom povelu su okupljene hrvatskim krajevima, pokazavši bogatstvo hrvatske tradicijske kulture. Tako je folklorna skupina „Kristali“ iz HKM Offenbach iz-

Okupljeni su sa zanimanjem pratili program

vela baranjske plesove u glazbenoj obradi autora Danijela Bjelobrka. Voditelj i koreograf skupine je Ante Smilović. Slijedila je skupina „Adria“ HKM Duisburg koja je izvela plesove iz Međimurja. „Dej mi, Bože, joči sokolove“ naziv je koreografije Tanje Maleš-Krznar koja je ujedno i autorica glazbene obrade i voditeljica skupine. Folklorna skupina HKM Köln „Koraci u tuđini“ izvela je pjesme i plesove zapadne Hercegovine. „Kamen – goro prozeleni rano“ naziv je

koreografije. Koreograf i voditeljica skupine je Marijana Nedić. Skupina HKZ Esslingen-Nürtingen izvela je bunjevačke plesove „Srdim se, dušo“, „Rokoko“, „Momačko nadigravanje“ i „Bunjevac“. Koreograf i autorica glazbene obrade je Snježana Lucić. Voditelji skupine su Marina Anić, Patricia Srša i Josip Lucić. Folklorna skupina „Vila Velebita“ iz HKZ Sindelfingen izvela je Vrličko kolo. Naziv plesova je „Mi smo rekli zapivati“ te „E moj ča-ča, pitaj svoje žene“. Koreograf i autor glazbene obrade je Ivica Šepović koji je ujedno i voditelj skupine, a zamjenska voditeljica je Diana Varga. Skupina HKM Gelsenkirchen izvela je baranjske plesove „Ej, žito žela“, „Koločoda“, „Ranče“ te „Šokačko kolo“. Koreograf i voditelj skupine je Zoran Mihaljević. Folklorna skupina „Kraljica mira“ iz HKZ Filderstadt izvela je Lindo – hercegovačku poskočicu uz pratnju starinskog glazbala ljerica na

kojem je svirao Andrija Artuković. Voditeljice skupine su Dubravka i Dražen Žugac. Folklorna skupina HKM Nürnberg „Don Josip Kokorić“ izvela je „Posavske plesove“ i pjesme „Oj Savice“, „Lepi Ivo“, „Moj Nevene“, „Staro sito“, „Repa“, „Dučec“, i „Drmeš“ u koreografiji Gorana Kneževića i u glazbenoj obradi Dražena Varge. Voditelji skupine su Martina Perković i Damir Kovačić, a kostimograf Franciska Perković.

(Nastavak na str. 15)

HOFHEIM AM TAUNUS

Blagdani u pastoralu i liturgiji Crkve

Cilj seminara o blagdanima i liturgijskim vremenima bio je razmotriti pastoralne, katehetske i liturgijske pretpostavke razumijevanja i življenja blagdana u sklopu liturgijskih vremena.

Blagdani u pastoralu i liturgiji Crkve – bila je tema seminara daljnje izobrazbe hrvatskih pastoralnih djelatnika – redovnica i laika, koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj, a koji je održan od 19. do 22. ožujka u kući za duhovne susrete Franjevačkog centra za meditaciju i susrete u Hofheim am Taunus, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Sudionice i sudionike seminara, kojih je bilo više od trideset i petoro, na početku seminara pozdravio je de-

šim društvima i zajednicama, samo su neka od pitanja na koja je u svojim predavanjima pokušao odgovoriti dr. Ivica Žižić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu i na Papinskom liturgijskom institutu u Rimu. Polazeći od tih pitanja, koji dotiču kulturnu i društvenu sferu suvremenosti, seminar je tematski obrađivao blagdane u pastoralu i liturgiji Crkve. Prva je tema bila usredotočena na kulturnu problematiku blagdana između radnog i slobodnog vremena. Iskustvo kršćanskih blagdana u dobroj je mjeri određeno

Dr. Ivica Žižić je govorio o blagdanima i liturgiji Crkve

Na seminaru se okupilo više od trideset petoro sudionika

legat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, a potom i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josip Bebić, koji su istaknuli važnost takvih okupljanja, kako za osobnu formaciju tako i za međusobnu suradnju i susrete.

Blagdansko i slobodno vrijeme

Kako se danas živi i doživljava blagdan? Postoji li razlika između blagdanskog i slobodnog vremena? Koji je sadržaj, a koji su načini osmišljavanja blagdanskog vremena u na-

pravo tim kulturnim preobrazbama. Unatoč tomu, kršćanski blagdani, ponajprije preko liturgijskih, kulturnih i drugih sadržaja nastavljaju biti žarišta zajedništva vjere. Upravo zbog toga je dr. Žižić u drugom predavanju istaknuo živi suodnos između liturgije i blagdana, te je pokušao odgovoriti na pitanje kako liturgija tvori blagdan u kršćanskim zajednicama. U zaključnoj temi o blagdanima i liturgijskim vremenima bio je cilj razmotriti pastoralne, katehetske i liturgijske pretpostavke razumijevanja i življenja blagdana u sklopu velikih liturgijskih vremena.

Liturgijska glazba izvire iz liturgije

Maestro Ivan Žan iz Novalje na otoku Pagu govorio je o pripjevnim psalmima, liturgijskim napjevima i skladbama i novoj misi. Sudionici su imali prigodu, kako je to i uobičajeno, i praktičnog vježbanja pojedinih skladbi. Uz postojeći izraz pripjevni psalmi u novije vrijeme koristi se također izraz „otpjevni“ psalmi. Zapravo se radi o istom: psalmi koji se pjevaju (otpjevaju) nakon prvog misnog čitanja. Oni su sastavni i neizostani dio liturgije. Kako se ne bi uvijek pje-

Sudionici ispred crkve sv. Hildegarde nedaleko od Rüdesheima na Rajni s Hrvaticom s. Marijom Magdalenom Tikvić

znao polaznike seminara s Pučkom misom Ljubomira Kučana nastalom na temelju primorskih pučkih napjeva. Upoznao ih je i s jednoglasnom misom S. Prepreka nastale na izvorima gregorijanske baštine. Predavač je svoje izlaganje završio s tezom da staro treba njegovati, a novije polagano s pozornošću i zauzetošću približiti današnjim vjernicima.

Misna slavlja predvodio je i propovijedao dr. Žižić, a u srijedu 21. ožujka priredeno je popodnevno studijsko putovanje u samostan benediktinki sv. Hildegarde nedaleko od Rüdesheima na Rajni u kojem je i Hrvatica s. Marija Magdalena Tikvić, koja im je govorila o samostanu i sv. Hildegardi, te u marijansko

svetište Marienthal. Pastoralna suradnica iz HKM Singen-Villingen Nada Kolić oprostila se od kolegica i kolega jer odlazi u mirovinu. Sudionice i

U predavanjima maestra Ivana Žana bilo je riječi o pripjevnim psalmima, liturgijskim napjevima i skladbama i novoj misi

sudionike seminara posjetili su župnik HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus fra Marinko Vukman i dugogodišnja djelatnica Hrvatskoga dušobrižničkog urada Ana Drežnjak s kojima su se održali u ugodnom večernjem druženju. Izabrani su i novi članovi Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Tako je s. Verica Grabovac iz HKM Augsburg izabrana u Vijeće u ime redovnica koje djeluju u hrvatskim misijama u Njemačkoj, a pastoralni referent Ivan Ivanković iz HKZ Esslingen-Filderstadt u ime laikanja i laika.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

vali samo nama poznati pripjevni ili otpjevni napjevi psalama, predstavljeno je nekoliko uglazbljenih psalama mladih autora: Šime Marovića, Miroslava Martinjaka, Ivana Andrića, Vinka Sitarića, Anđelka Igrecia i Ivana Žana. Prisutni su otpjevali sve antifone predstavljenih psalama. Liturgijska glazba nastaje iz liturgije. Ona nije primjenjena u liturgiji kao neki strani element. Ona izvire iz liturgije. Ona ne pridonosi svečanosti liturgijskog slavlja, nego omogućuje „istinitost slavlja“. Maestro Žan je upo-

Sudionice i sudionici seminara ispred kuće za duhovne susrete u Hofheim am Taunus

HKM KASSEL

Važnost slavlja na hrvatskom jeziku

Hrvatska katolička misija Kassel osnovana je 15. svibnja 1970. godine, a broji oko 1150 članova.

Hrvatska katolička misija Kassel (Heinrich-Schütz-Allee 285, 34134 Kassel; tel. 0561 41005; fax. 0561 4003612; e-mail: info@kroatische-mission-kassel.de) osnovana je 15. svibnja 1970. godine, a danas broji oko 1150 članova. Središnje misijsko misno slavlje slavi se Kasselu u crkvi sv. Elizabete u nedjelju u 11 sati. Misno slavlje slavi se subotom u Bad Hersfeldu u crkvi sv. Bonifacija u 15.45 sati. To vrijeme početka sv. mise zaželjeli su djelatnici ugostiteljskih radnji s toga područja, kako bi u subotnjoj popodnevnoj pauzi sudjelovali na misi. Jedan broj hrvatskih vjernika pohađa također i nedjeljna misna slavlja u svojim mjestima stanovanja na njemačkom jeziku. S njemačkim i drugim vjernicima u župama u kojima se slave misna slavlja na hrvatskom jeziku zajedno se priređuje slavlje prvih petaka u mjesecu, a također svake godine i zajednička slavlja na Veliki četvrtak, Veliki petak, uskršno bdijenje te druge glavne svetkovine u crkvenoj godini, a posebice zajedno se slavi svetkovina Tijelova.

Misijske aktivnosti

U prije četiri godine dobivenim misijskim prostorima u naselju Helleböhnu u Kasselu srijedom poslije podne i subotom prije podne održavaju se vjeronaučni susreti na kojima se vjeroučenici pripremaju za sakramente, a također i obogaćuju znanje hrvatskoga jezika i kulture. Osim udžbenika u tom je izvrsno pomagalo Mali koncil za kojega se u misiji početkom školske godine uvijek potražuju novi pretplatnici.

Misiju je od početka do 1990. godine vodio hrvatski isusovac o. Alojzije Hartli. Nakon njega voditeljem misije od 1991. postao je vlč. Ivan Barisić, svećenik Mostarsko-duvanjske biskupije, koji misiju vodi do danas. U misiji kao pastoralna suradnica od 18. kolovoza 1970. djeluje Jelica Žigrović. Ističe se i sakristan Stanko Matoković, koji tu službu za Hrvate obnaša dragovoljno. Pjevanje predvodi skupina djevojaka pod vodstvom

orguljašice Ivane Krajina. U misiji djeluje i skupina čitača koje vodi Ivka Nagyidei. Molitvena skupina broji desetak članova. Redovito prije mise mole kronicu, pjevaju i mole. Skupina ministrantica i ministranata broji dvadesetak članova. Sastaju se tjedno. Mi-

voditelj HKM Bielefeld vlč. Slavko Rakko i voditelj HKM Hannover o. Anastazio Perica Petrić dobro surađuju s misijom Kassel pomažući za božićne i uskršne ispovijedi. U misiji su konzularni dani R. Hrvatske zadnjih subota neparnih mjeseci u godini.

Misija se i pomlađuje. S krštenja Ivana Noaha Ravića, trećeg djeteta u obitelji Ljubice i Željka Ravića sa Širokog Brijega koji žive Ahnatalu kod Kassela, kojega drži kuma Susanne Nolte.

sija dobro surađuje s njemačkom mjesnom Crkvom, a također se odaziva na susrete koje organizira Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurt na Majni. Voditelj misije odlazi u blagoslov obitelji, posjećuje bolesne i nemoćne bolesnike, a također i potrebite duhovne pomoći u zatvoru u Kasselu, ističući kako ga veseli da je u zatvoru malo Hrvata. Vjernici iz misije redovito odlaze na hrvatsko marijansko hodočašće hrvatskih katoličkih misija iz Sjeverne regije koje se organizira u Hildesheimu, a ove će ga godine na Duhovski ponedjeljak, 28. svibnja, predvoditi pomoćni sarajevski biskup mons. Pero Sudar, predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Prije hodočašća podijelit će sakrament sv. potvrde u Kasselu, u subotu 26. svibnja, kada je ujedno i slavlje prve sv. pričesti. Svećenici iz okolnih misija voditelj HKM Göttingen-Braunschweig vlč. Ante Ivančić,

Bista bl. Alojzija Stepinca

U misiji se priređuju nikolinjsko-božićna proslava, proslava Majčina dana, Dan državnosti i drugi susreti. Hrvati se rado okupljanju na misijsku proslavu bl. Alojzija Stepinca. U misijskim prostorijama je bista bl. Alojzija, koju je biskupija Fulda darovala HKM u Kasselu za vrijeme pohoda pape Ivana Pava II. Fuldi 17. listopada 1980. Bistu je u toj prigodi blagoslovio sam bl. papa Ivan Pava II. Bista je postavljena na prolazu između prostorija njemačke župe sv. Terezije i hrvatske misije. U sklopu misijskih prostorija je i kuglana, a u blizini je i bočalište, koje rado koriste Hrvati u Kasselu. Vjernici iz misije rado hodočaste u svetišta Lurd, Fatimu, Rim, Padovu... Misija je godine 1996. darovala oltar u obliku krstionice kneza Višeslava s hrvatskim tropletom u drvetu, a 2000. godine i svetohranište u obliku hrvatske ruže u kojoj je hrvatski zavjetni križ kući „Domus Croata“ –

Domu hrvatskih hodočasnika „Dr. Ivan Merz“ u Rimu. Ostvarenje te ideje započeo je pok. voditelj misije o. Hartli, koji se zauzimao za prikupljanje dobrovoljnih priloga za taj Dom pomažući ga na razne načine. Ideja je ostvarena za voditelja misije vlč. Barišića. Te svete 2000. godine vjernici iz HKM Kassel hodočastili su s dva autobusa u Rim. S papom Ivanom Pavlom II. slavili su Veliki tjedan, a na Cvjetnicu ih je Papa pozdravio, a Božu Vidakovića i pričestio. Oltar i svetohranište je izradio pok. Božo Vidaković iz Slavonskog Broda, koji je dugo godina živio

Pjevanje predvodi skupina djevojaka pod vodstvom orguljašice Ivane Krajina

Pastoralna suradnica
Jelica Žigrović

Voditelj
misije
vlč. Ivan
Barišić

U misiji
drago-
voljno
kao
sakristan
djeluje
Stanko
Matoković

reb – Kroatien“ je sada u „Kreis Ligi“ A u Kasselu. Misija surađuje i s NK „Hajduk“ Kassel, u „Kreis Oberligi“. Valja podsjetiti kako je 2. listopada 2007. prije slavlja Dana Njemačkog ujedinjenja Marinko Neimarević iz Zenice, zapaženo uspješan profesionalac tajlandskog boksa (WKA) u super – teškoj kategoriji, upisan u zlatnu knjigu grada Kassela.

Vjernici se rado okupljaju na misna slavlja. Za misnog slavlja u crkvi sv. Elizabete u Kasselu.

u Kasselu, u kojem je i preminuo 2008. godine. Pok. Božo je svoje radove radene u raznim tehnikama izlagao na brojim izložbama u Hrvatskoj, Njemačkoj i Nizozemskoj. Godine 2008. oglašujući iz prijašnjih misijskih prostorija u Kasselu u kojima je bila i kapelica, oltar i svetohranište (rad Bože Vidakovića) i postaje križnoga puta Ivana Lackovića i klupe, misija je darovala župi Presvetoga Srca Isusova u Čardašu.

O. Hartli – svećenik, pastir i domoljub

Već 36 godina pri misiji djeluje nogometni klub „Zagreb – Kroatien“. Komunistički sustav htio mu je ime izmijeniti, u čemu se pokojni o. Alojzije Hartli suprostavio i mudro dosjetio. Potražio je pomoć kod uglednog odvjet-

nika dr. Augusta Schreibera, koji je nogometni klub priključio njemačkoj katoličkoj udruzi – „DJK“ – (Deutsche Jugendkraft). Radi sigurne zaštite kluba pok. August Schreiber više je godina bio predsjedavajući kluba. Pokojni svećenik Alojzije o. Hartli sve je to skupo platio. Bio je šikaniran i radi bojazni uhićenja nije putovao u domovinu. Godine 1990. teško bolestan uz medicinsku pratnju zaputio se zrakoplovom u Hrvatsku. Umro je u zrakoplovu u zračnom prostoru Republike Hrvatske. Pokopan je u Aleji branitelja na zagrebačkom Mirogoju, a na grobu mu piše: „Svećenik, pastir, domoljub“.

Sadašnji predvoditelj DJK-a „Zagreb – Kroatien“ je Predrag Pranjković iz Viteza. Uprava kluba i igrači su okosnica misije u Kasselu u sportskom i kulturnom organiziranju. DJK „Zag-

Kako u budućnost?

Ljudi rado dolaze na misna i druga misijska slavlja. U kojem će se pravcu djelovanje misije razvijati, ovisi o odgovornima u Biskupiji Fulda. Za nadati se da će domaća mjesna Crkva i dalje podržavati sudjelovanje naših ljudi na misnim slavljinama na hrvatskom jeziku. Mladi se također rado okupljaju u misiji. Posebno se sastaju tijekom europskih i svjetskih susreta mladih. U misiji organiziraju i svoje večeri, kazao je voditelj misije vlč. Barišić koji je posebno istaknuo vrijeme Domovinskog rata kada se iz misije poslalo više od 180 karitativnih pošiljki većih i manjih u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, a također i znatna novčana pomoć.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
dr. Anton
Tamarut

Crkva – grad na gori

Crkva je grad na gori u kojem uvijek puše blagi vjetar Duha koji je izvor njezine životnosti i trajne svježine.

I susov govor na gori u kojem je na svoje učenike primijenio sliku soli, svjetlosti i grada na gori, sažetak je i srce cijelog evanđelja (usp. Mt 5, 13-16). U skupini učenika što se okupila do nogu novoga Mojsija - Isusa, naznačena je Crkva, novi Božji narod. Njoj su danas namijenjene riječi: „Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlost svijeta... Ne može se sakriti grad što leži na gori.“ U tim riječima su naznačene uloga i poslanje Crkve u svim vremenima i generacijama.

Čuvati svijet od mržnje i ravnodušnosti

Na temelju svojstava soli, svjetlosti i grada što leži na gori treba zaključiti koje značenje ima Crkva u svijetu, i što je njena glavna i prvotna uloga; na koji način ona treba služiti svijetu. Učenici su pozvani riječ istine ponijeti u sve krajeve svijeta. Njihova je uloga paziti da se istina evanđelja ne iskvari. Oni, u prvom redu, vjerodostojnošću svoga života trebaju čuvati i brinuti se za cjelovitost i istinitost Isusove osobe, njegova života i poslanja. U vjernosti i bliskosti s njegovim izvornim i autentičnim otajstvom, Kristovi učenici moraju voditi brigu da se svijet ne iskvari lažima i prijevarama. Oni koji Kristu pripadaju, u međusobnoj ljubavi, uzajamnim pomirenjem i praštanjem trebaju čuvati svijet od mržnje i ravnodušnosti, od raznih zabluda i stranputica, od zla i Zloga.

Kao sol zemlje Crkva je nadalje pozvana dati okus životu svijeta. Svijet bez Očeve ljubavi koja se objavila i priopćila svijetu u Isusovoj smrti i uskrsnuću i koja je po Duhu Svetomu razlivena u naša srca (usp. Rim 5,5), svijet je bez okusa, bezličan i bljutav. Kristova ljubav je jedini „začin“ koji ljudski život na zemlji čini ne tek mogućim i podnošljivim, nego vrijednim i poželjnim. Samo Božja ljubav daje istinsku i pravu ljepotu, draž i potpuni smisao čovjekovom životu. Samo je u njegovoj ljubavi život moguće živjeti radosno i trajno, odnosno vječno. Crkva je u tom smislu pozvana i poslana u svakom vremenu pa tako i u na-

šem, pružiti svijetu okus vječnosti; u zemaljskoj i vremenitoj stvarnosti buditi i poticati želju za nebeskim i duhovnim dobrima. Dakako, ne samo riječima, nego prije svega svojom slobodom i nenavezanošću na materijalna i zemaljska dobra.

Crkva – svjetlost svijeta

Ništa se manje važna i zahtjevna uloga Crkve prema svijetu ne krije u slici svjetla. Kad je Isus svoje prve učenike i po njima cijelu Crkvu nazvao

Crkva svojim naukom i životom treba još snažnije upozoriti da svijet bez žrtve i odricanja, bez sućuti i uzajamne pomoći srlja u smrt iz koje nema povratka u život.

svjetlošću svijeta, tada im je jasno rekao da ono što su sami od njega primili, svjetlo kojim su obasjani i koje po njegovoj riječi i Duhu gori u njihovim srcima, ne smiju zadržati samo za sebe, nego trebaju prenijeti i na druge, proširiti ga na cijeli svijet. Nisu naime njegovi učenici svjetlo po sebi, nego po njemu; izvor svjetla nije u njima, nego u Isusu; on je „Svjetlo istinsko“ (Iv 1,9), „Svjetlost svijeta“ (Iv 9,5), a učenici su svjetlost, oni svjetle ukoliko su u njegovoj blizini, kada su „priključeni“, „ukopčani“ na njega. Kao što mjesec svoju svjetlost dobiva od sunca, tako i Crkva svu svoju svjetlost dobiva od Krista, pa se u tom pogledu slikovito kaže da je ona „otajstvo mjeseca“ (mysterium lunae).

Kao zajednica u kojoj živi Krist „svjetlo istinsko“ ona je poslana osvijetliti noć i tmine svijeta; pozvana je suprotstaviti se Isusovim naukom i njegovim životom, prvenstveno njegovom vazmenom žrtvom, zabudama suvremenog svijeta: ekstremnom egoizmu i individualizmu, lažnim slobodama i krivim shvaćanjima ljudskih prava. Kao zajednica u kojoj se živi stil kraljevstva Božjega, logika pšeničnog zrna i križa, Crkva je pozvana u etič-

ki i moralni nered i pomutnju suvremenog društva unijeti svjetlo Kristova evanđelja. Ona svojim naukom i životom treba još snažnije upozoriti da svijet bez žrtve i odricanja, bez sućuti i uzajamne pomoći srlja u smrt iz koje nema povratka u život. Crkva kao „svjetlo svijeta“ mora hrabro i djelotvorno razotkrivati i na obraćenje pozivati ona društva i skupine u kojima su ozakonjeni nepravda, krađa i laž, gdje su materijalna učinkovitost i dobit jedini kriterij uspješnog i vrijednog života, a potpuno su zanemarene i omalovažene moralne i duhovne vrednote.

Crkva – razlog radosti i nade

Kao zajednica koja živi u Kristovu svjetlu, Crkva ima poslanje da u svijetu bude razlogom radosti i nade, da budi i potiče vedro i pozitivno raspoloženje, pruža sigurnost Božje ljubavi. U brige i tjeskobe ljudi našega vremena, ona je pozvana unijeti evanđeosku opuštenost, odnosno predanost i povjerenje u Očevu providonosnu skrb za svijet: „Ne budite zabrinuti za život svoj!... Pogledajte ptice nebeske!... Promotrite poljske ljiljane!...“ (Mt 6, 25-30). U nesigurnosti i zbrci suvremenog svijeta, u šumi zvučnih i svjetlosnih reklama, u poplavi lažnih i nasrtljivih mesija, Crkvi je Isus povjerio zadaću da oboružana i opremljena Duhom istine u svijetu čuva i njeguje klice Božjega kraljevstva istine i ljubavi, pravde i mira. Kad ju je usporedio s gradom koji leži na gori jasno joj je dao do znanja da se ne smije nikada prestrašiti svoga poslanja i podleći napasti da se povuče iz javnog života i živi u tajnosti, u „sakristiji“. Kad bi Crkva kao sol, obljetavila, svijet bi ostao bez zaštite od duhovne pokvarljivosti, od zla i grijeha. Kad bi iz svijeta nestalo svjetlo Kristovo koje gori u Crkvi, svijet bi obuzela duhovna tama; njime bi zavladao posvemašnji strah i tjeskoba. Crkva je dar Božje bezuvjetne i trajne ljubavi svijetu. Ona je grad na gori u kojem uvijek puše blagi vjetar Duha. Upravo je on i izvor njezine životnosti i trajne svježine. ■

Διακονία – Diakonia – Dienst

Die aus dem Griechischen stammenden Begriffe Leiturgia (Liturgie), Martyria (Zeugnis) und Diakonia (Dienst) bilden die drei Säulen unserer Kirche. Die Feier der Liturgie dient der Verehrung Gottes und zur Vertiefung des gemeindlichen Glaubens. Die Liturgie umfasst das gesamte gottesdienstliche Geschehen: Gebet, Lesung und Verkündigung, Gesang, Gestik, Bewegung und Gewänder, liturgische Geräte, Symbole und Symbolhandlungen, die Spendung von Sakramenten und Sakramentalien.

Vom griechischen Begriff Martyria wird das uns bekannte Wort Märtyrer (Zeuge) abgeleitet. Wir bezeichnen damit einen gläubigen Menschen, der durch seinen Lebenswandel bis hin zum Märtyrertod die Zugehörigkeit zu Jesus Christus und zu seiner Kirche bezeugt.

Das altgriechische Wort Diakonia umfasst alle Aspekte des Dienstes am Menschen innerhalb der Kirche auf der Grundlage der Lehre Jesu Christi und seinem vorbildlichen Dienen und Wirken.

Bereits in der Apostelgeschichte steht geschrieben: „In diesen Tagen, als die Zahl der Jünger zunahm, begehrten die Hellenisten gegen die Hebräer auf, weil ihre Witwen bei der täglichen Versorgung übersehen wurden. Da riefen die Zwölf die ganze Schar der Jünger zusammen und erklärten: Es ist nicht recht, dass wir das Wort Gottes vernachlässigen und uns dem Dienst an den Tischen widmen. Brüder, wählt aus eurer Mitte sieben Männer von gutem Ruf und voll Geist und Weisheit; ihnen werden wir diese Aufgabe übertragen. Wir aber wollen beim Gebet und beim Dienst am Wort bleiben. Der Vorschlag fand den Beifall der ganzen Gemeinde, und sie wählten Stephanus, einen Mann, erfüllt vom Glauben und vom Heiligen Geist, ferner Philippus und Prochorus, Nikanor und Timon, Parmenas und Nikolaus, einen Proselyten aus Antiochia. Sie ließen sie vor die Apostel hintreten und diese beteten und legten ihnen die Hände auf. Und das Wort Gottes breitete sich aus und die Zahl der Jünger in Jerusalem wurde immer größer; auch eine große Anzahl von den Priestern nahm gehorsam den Glauben an“

(Apg 6,1–7). Diese sieben Männer waren die ersten Diakone in unserer Kirche. Sie bildeten das Fundament des karitativen Wirkens, zunächst in Jerusalem und schließlich in allen aderen Teilen des damaligen Römischen Reiches, wo das Christentum verbreitet und gestärkt wurde. Der Dienst am Nächsten nach dem Beispiel Jesu ist bis heute der Maßstab für einen jeden glaubwürdigen Nachfolger Christi geblieben. So wurden beispielsweise die ersten Waisen- und Krankenhäuser meistens in unmittelbarer Nähe von großen Kathedralen erbaut und zeug-

wenn die Kinder, verkleidet als die Heiligen Drei Könige singend, von Haus zu Haus ziehen und Geld für arme Kinder in der ganzen Welt sammeln.

In Königstein, einem beschaulichen Städtchen in der Nähe von Frankfurt am Main, befindet sich die Zentrale des pastoralen Hilfswerks „KIRCHE IN NOT“. Dieses Hilfswerk wurde 1947 in Belgien und den Niederlanden von Pater Werenfried van Straaten gegründet als Hilfe für die 14 Millionen deutschen Nachbarn, die aus Osteuropa vertrieben wurden. Er sammelte Kleidung und Nahrungsmittel, anfangs vor allem Speck bei den flämischen Bauern, was ihm den Namen „Speckpater“ einbrachte. In 1952 begann dann auch die Hilfe für die verfolgte Kirche in den sozialistischen Ländern. Heute leistet das Werk in mehr als 130 Ländern weltweit Hilfe und Unterstützung in nahezu 10.000 Fällen jährlich.

Im März 1993 wurde das organisierte solidarische Hilfswerk „RENOVABIS“ von der Deutschen Katholischen Bischofskonferenz berufen zur Unterstützung von Kirchen und Gesellschaften in Mittel-, Ost- und Südosteuropa.

Seit dem findet in allen katholischen Pfarrgemeinden am Pfingsten die Kollekte für die Renovabis-Aktion statt. In den 19 Jahren seines Bestehens konnte das Hilfswerk „RENOVABIS“ mehr als 18.500 pastorale, soziale und gesellschaftliche Projekte in 29 Ländern des ehemaligen kommunistischen Regimes mit etwa 540 Millionen Euro unterstützen.

Ein beträchtlicher Teil der Spenden wurde ebenfalls für die Kirche in Kroatien und Bosnien-Herzegowina aufgewendet. Mit der diesjährigen Renovabis-Pfingstaktion, die unter dem Leitwort „Und er stellte ein Kind in ihre Mitte“ (Mk 9, 36) steht, möchte Renovabis die Aufmerksamkeit auf notleidende und benachteiligte Kinder im Osten Europas lenken.

Die deutschen Bischöfe bitten herzlich, die Renovabis-Pfingstkollekte durch großzügige Spenden zu unterstützen.

Lassen Sie uns alle offenen Herzens bei der Kollekte mitmachen, die in ganz Deutschland am Pfingstfest gehalten wird!

Ihr Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Foto: alqimages, J. Schnorr von Carolsfeld
Farblithographie/Holzschnitt, 1853-1860

Jesus segnet die Kinder

ten so über Jahrhunderte von der handelnden Nächstenliebe der Kirche gegenüber den bedürftigen, hungernden und verstoßenen Menschen. Unzählige karitative Einrichtungen weltweit zeugen auch heute von der lebendigen Nächstenliebe nach der Lehre Jesu.

Einen herausragenden Dienst der Nächstenliebe leistet die katholische Kirche hierzulande. Sie hat zahlreiche Einrichtungen und Organisationen ins Leben gerufen, die ein enormes Netzwerk bilden. Diese setzen sich für bedürftige Menschen ein und bieten ihnen Unterstützung und Hilfe in unterschiedlichsten Lebenssituationen. Der deutsche Caritasverband ist über die Grenzen hinaus für seine vielfältigen humanitären, sozialen und beratenden Tätigkeiten bekannt. Zudem sind uns die karitativen Aktionen und Hilfswerke der Kirche in Deutschland bekannt: „ADVENIAT“ – eine traditionelle Spendensammlung in der Adventszeit sowie „MISEREOR“ in der Fastenzeit, Missio – Internationales Katholisches Missionswerk. Ebenso zu erwähnen ist das Kindermissionswerk die „Sternsinger“ um das Fest der Heiligen Drei Könige,

Katholische Laien in Kroatien

Adolf Polegubić, „Katholische Laien in Kroatien“, Fromm Verlag, Saarbrücken, 2012, 272 S.

Das Buch umfasst eine ekklesiologische, spirituell-theologische und pastoralgeschichtliche Studie. Die herausfordernde Thematik, die sich aus der Stellung der Laien in Kirche und Gesellschaft ergibt, wurde vor allem in der Zeit nach dem Zweiten Vatikanischen Konzil, aber ansatzweise auch schon früher erkannt. In Kroatien ist das Laitium mehr als ein Jahrhundert alt und hat sich auf unterschiedliche Weise entwickelt. Vor dem Zweiten Weltkrieg waren die Laienorganisationen weit verzweigt und hatten einen großen Einfluss auf die kirchlichen und gesellschaftlichen Ereignisse dieser Zeit. Nach Einzug des kommunistischen Regimes endeten die Wirkungsmöglichkeiten fast aller Laiengesellschaften. Aus dem Blickwinkel der Weltkirche betrachtet gab das Zweite Vatikanische Konzil dem Engagement und dem Apostolat der Laien ganz neue Perspektiven. Es zeichnete ein bis dato noch nicht existierendes, klares Bild vom katholischen Laien und seiner Mitverantwortung für das Wohl der Kirche und Gesellschaft. Seit Beginn des Prozesses der Demokratisierung in 1989 eröffnete sich auch den Laien in Kroatien eine weitaus größere Vielfalt an Wirkungsmöglichkeiten.

So wird im sechsten Kapitel, das zugleich das umfangreichste Kapitel

des Buches ist, vom wichtigsten Ereignis der kroatischen Laienbewegung berichtet - der Versammlung der kroatischen Laien vom 16. bis 18. Oktober 1992 in Zagreb. Zum ersten Mal seit 1913 kamen aus dem gan-

zen Land etwa 600 Vertreter der kroatischen katholischen Laien und ihrer Gemeinschaften unter dem Motto „Das Gesicht der Erde erneuern!“ zusammen. Als grundlegendes Dokument für dieses Treffen diente das Apostolische Schreiben von Papst Johannes Paul II. „Christifideles laici“.

Das Ziel der Versammlung war, den Istzustand der Laienaktivitäten in Kirche und Gesellschaft zu ermitteln, die zahlreichen Gruppierungen einander vorzustellen, eine vorläufige Bewertung zu wagen und an einer Fortentwicklung auf der Grundlage der Konzilsdokumente und des Apostolischen Schreibens „Christifideles laici“ zu arbeiten.

In einem weiteren Abschnitt wird die systematisierte Darstellung jener Gruppierungen und Laienorganisationen unterschiedlichster Prägung aufgezeigt, die sich anlässlich der Versammlung vorgestellt haben. Dabei wird deutlich, dass der Ursprung der Organisationen und Gemeinschaften sehr unterschiedlich ist. Einige sind genuin kroatischen Traditionen entsprossen, andere wiederum sind Tochtergründungen internationaler Organisationen. Der Zeitpunkt ihrer Gründungen differiert stark und die Anzahl der rein spirituellen Gruppierungen überwiegt. Weiterhin werden fünf grundlegende Kriterien für die Arbeitsweise von Laienorganisationen auf der Grundlage der Konzilsdokumente erstellt: Taufbewusstsein, innerkirchliches Apostolat, Befähigung zum Weltdienst, diakonale Ausrichtung, theologische Weiterbildung. Zwei Gruppierungen - die „Kroatische katholische Versammlung 'MI' (WIR)“ und die „Gebetsgemeinschaft 'MiR'“ - werden auf den Prüfstand dieser Kriterien gestellt. Mit dieser Versammlung wurde ein erster wichtiger Schritt zur verstärkten Einbindung der Aktivitäten von Laien in Kirche und Gesellschaft getan.

Weitere Informationen zum Buch finden Sie unter:

www.morebooks.de/store/de/book/katholische-laien-in-kroatien/isbn/978-3-8416-0275-6

DIE WOCHEN FÜR DAS LEBEN 2012 IN FREISING

„Engagiert für das Leben: Mit allen Generationen“

Die westliche Gesellschaft des 21. Jahrhunderts verändert ihr Gesicht. Sie sucht nach Wegen, wie sie den Herausforderungen einer zunehmend alternden Bevölkerung begegnen kann. Während früher viele junge für wenige alte Menschen sorgten, wird die Alterspyramide durch zurückgehende Geburten und höhere Lebenserwartung in wenigen Jahren umgekehrt sein. Wie kann Unterstützung zu-

verlässig gewährleistet werden? Wie lässt sich familiäres Zusammenleben so gestalten, dass Erziehung und Pflege mit Erwerbstätigkeit in Einklang gebracht werden können?

Der Umgang im Miteinander der Generationen stand im Mittelpunkt der diesjährigen Woche für das Leben vom 21. bis 28. April 2012. Mit dieser Initiative betonten katholische und evangelische Kirche

seit mehr als 20 Jahren die Würde menschlichen Lebens in allen Lebenssituationen. In diesem Jahr stand die Aktion unter dem Leitwort „Engagiert für das Leben: Mit allen Generationen“.

Die bundesweite Veranstaltung „Die Woche für das Leben 2012“ hat am Samstag, den 21. April 2012, auf dem Freisinger Domberg begonnen.

www.dbk.de

NAŠE ZAJEDNICE

LUDWIGSBURG
I BIETIGHEIM/BISSINGENHodočašće
u Padovu, Rim
i Asiz

Hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg i Bietigheim/Bissingen organizirale su od 8. do 14. travnja hodočašće u Padovu, Rim i Asiz.

Na hodočašće se pošlo iz Ludwigsburga u kasnim večernjim satima 8. travnja. Nakon dolaska u Padovu hodočasnici su posjetili grob i samostan gdje je živio i ispovijedao sv. Leopold-Bogdan Mandić. Potom su posjetili baziliku sv. Ante u kojoj se nalazi grob sv. Ante i njegov neraspadnuti jezik. Potom su se nakon sv. mise uputili u Rim. U Rimu su odsjeli kod časničkih sestara iz Vietnama čiji se samostan nalazi nedaleko od Vatikana. Kroz tri dana boravka u Rimu hodočasnici su u poznatim crkvama imali prigodu ne samo razgledati crkve nego se u njima i pomoliti za sebe i svoje najdraže.

Posjećujući crkve i druge važne lokalitete u Rimu, hodočasnici su promišljali o svojoj vjeri i vjeri prvih kršćana. Hodočasnici su svaki dan sudjelovali u euharistijskom slavlju. Poseban doživljaj hodočasnika bila je audijencija kod pape Benedikta XVI. koji je hodočasnike iz Ludwigsburga i Bietigheim/Bissingena pozdravio na hrvatskom jeziku i podijelio im svoj papinski blagoslov. Euharistijsko slavlje u katakombama vratilo je hodočasnike u prva vremena kršćanstva i potaklo na još dublje razmišljanje o svojoj vjeri. Nakon što su posjetili baziliku Sv. Pavla izvan zidina, uputili su se prema Asizu. Hodočasnički program u Rimu

organizirao je i vodio fra Stipo Kljajić, koji je nakon magisterija biblijskih znanosti, nastavio doktorski studij na Papinskom sveučilištu Antonianumu u Rimu.

U zajednicama Ludwigsburg i Bietigheim/Bissingen djeluju franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja fra Ante Maleš i fra Frano Čugura. Hodočasnici su bili ponosni da su mogli sudjelovati u misnom slavlju na grobu sv. Franje Asiškog, utemeljitelja Franjevačkog reda i cijele franjevačke obitelji. Nakon dvodnevno boravka u Asizu, uputili su se prema Ludwigsburgu.

www.franjevci-split.hr

21. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

(Nastavak sa str. 7)

Slijedio je nastup skupine „Tomislav“ iz HKZ Stuttgart-Zentrum. Izveli su „Lički tanac“. Koreograf je Pero Marković, a voditeljica skupine Marijana Grgić. Skupina „Krešimir“ HKZ Stuttgart-Bad Cannstatt izvela je pjesme i plesove iz Posavine „Kad te vidim“, „Staro sito“ i „Drmeš“ u koreografiji prof. dr. Enriha Merdića. Umjetnička voditeljica i ujedno utemeljiteljica sku-

pine je Ivanka Kamenšek, a glavna voditeljica skupine je Kristina Bošnjak. Skupina HKZ Sv. Ante Padovanskog iz Vaihingen/Enza izvela je plesove iz Podravine uz koreografiju „Na kraju sela kolo igra“ prof. dr. Enriha Merdića. Voditeljica skupine je Sanja Kamenšek. Folklorna skupina „Fra Filip Grabovac“ iz HKM Mainz izvela je tradicionalni dubrovački ples „Lindo“. Voditelj skupine je Nedeljko Haček.

Na kraju je na oduševljenje svih folklorne skupina „Fra Andrija Kačić Miošić“ HKM München izvela završni ples „Ere s onoga svijeta“ Jakova Gotovca. Koreograf je Stjepan Perko. Tijekom festivala nastupile su na gađama Tanja Maleš-Krznar i Alice Lovrić.

Na kraju je u ime prosudbene komisije prof. Vidoslav Bagur potaknuo sudionike na odaziv i na buduće smotre istaknuvši kako je to divana energija koju treba iskoristiti na očuvanju svoje tradicije. Prof. Bagur i prof. Šeravić su nakon smotre svakoj skupini pojedinačno uputili stručnu riječ te ukazali na ono što je bilo dobro, a što bi ubuduće trebalo poboljšati. Delegat vlč. Komadina je zahvalio svima na odazivu te posebno obitelji Vuko koja je i ove godine pomogla ostvarenju smotre u toj dvorani. Predstavicima skupina uručene su zlatne medalje nakon čega je slijedilo fotografiranje. Program je uspješno vodila Kristina Kovačević. U zabavnom programu nastupila je skupina „Plavi Dunav“.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Na kraju su se svi zabavili uz tamuburašku skupinu „Plavi Dunav“

RIJEKA

Sastanak Odbora HBK za pastoral turizma

God. 2003. od 900 milijuna turista, 115 milijuna je išlo ciljano u sveta mjesta. Turisti su posebno otvoreni duhovnom upravu u vrijeme godišnjeg odmora, dakle u turističkoj sezoni, što se iz nepoznavanja činjenica zanemaruje

U zgradi Riječke bogoslovije 11. travnja sastao se Odbor Hrvatske biskupske konferencije pastoral turizma pod vodstvom pročelnika Odbora mons. Ivana Milovana. Sudjelovali su tajnik Marijan Jelenić, Patricija Zanketić, mr. sc. Tomislav Korov, Luka Lučić, Zdenko Milić i Nikola Radić. Nakon uvodne riječi mons. Milovana, tajnik je održao predavanje o Sakralnoj baštini u evangelizaciji suvremenog čovjeka. Čovjek ima tijelo, dušu i duh. Na odmor ide čitav čovjek. Za svaku je pohvalu sve što lijepa naša može ponuditi čovjeku za tijelo i dušu, ali duhovnu hranu može najbolje ponuditi Crkva koja i sama nastaje iz duhovnog iskustva. Svjetska istraživanja pokazuju kako ljudi traže duhovno. God. 2003. od 900 milijuna turista, 115 milijuna je išlo ciljano u sveta mjesta. Turisti su posebno otvoreni duhovnom upravu u vrijeme godišnjeg odmora, dakle u turističkoj sezoni, što se iz nepoznavanja činjenica zanemaruje. Crkva ima dvostruku zadaću: brigu za domaće ljude da ih ljetni spektakl ne razbaštini napretka u duhovnom životu i brigu za goste, koji i zbog duhovnih doživljaja dolaze k nama. Traže cjelovitu ponudu. Što se uopće može učiniti nakon naporene godine kad svi čekaju odmor? Naše je ljude potrebno duhovno

održavati da na kraju, pored zarade, ne ostanu bez samih sebe, a strancima je potrebno nuditi duhovno za cjeloviti odmor i napredak.

Na naše se ljude može djelovati preko medija, stvarajući kulturu istinskih vrednota, na strance sa sveukupnom sakralnom baštinom. Netko reče kako je u Hrvatskoj bilo izgrađeno 8000 crkva, od kojih mnoge postoje, od drugih su samo tragovi ili spomen. A koliki je inventar, kolika su umjetnička djela vezana sa svim time? A svako je sakralno djelo utjelovljenje vjere. Uz svaku crkvu vezan je neki svetac ili čitavi niz svetaca koji su kako reče sv. Ivan Zlatousti „kozmos kozmosa“. Sveci su najuspješniji ljudi čovječanstva, svima toliko potrebni.

Naša Crkva ni izdaleka još nije svjesna svojih evangelizacijskih instrumenata u ovo „selilačko doba“. A upravo su njoj upućene Kristove riječi: „Dajte im vi jesti!“ Za osviještenje crkvenih djelatnika za nove zadatke potrebno je uz medijsko djelovanje organizirati krajevine i nacionalni simpozij o toj tematici u suradnji sa Ministarstvom turizma jer se naš turizam, ovakav kakav je danas, u svijetu smatra „agresivnim turizmom“ kojemu je u žiži interesa novac, ne čovjek. „Agresivni je turizam“ bio gostima razumljiv dok smo bili „iza željezne zavjese“, kad se nije ovdje mo-

glo govoriti o duhovnom, ali je danas takav turizam nadiden. I moglo bi se dogoditi da Hrvatska, uz jednu primitivnu propagandu gdje je tobože sve dozvoljeno, postane fenomen „spaljene zemlje“ u koju gosti umjesto na odmor dolaze na osiromašenje samih sebe.

Nakon predavanja razvila se vrlo plodna diskusija s mnogo konstatacija i prijedloga. Opći je zaključak kako Crkva mora majčinski, raširenim rukama prihvaćati suvremenog čovjeka sa toplom i hranjivom pričom za njegovu dušu. Uz osjetljivost rektora crkava, posebna se briga mora posvetiti osposobljavanju vodiča. Vodiči su danas u stresnom životu terapeuti. Ali su prema našim iskustvima nekvalificirani za vodstvo u sakralnim sadržajima. Teološki fakulteti trebaju sa sektorom turizma osposobiti vodiče za takvo vodstvo. Moraju imati licencu za vođenje u sakralnim prostorima. U crkvi se ne smije govoriti nebuloze niti, kako to čine neki vodiči, u tim prostorima nasmijavati goste lascivnim vicevima. Znamo kao se gosti nakon često žale kako „tu nema ništa za dušu“. Za zajedničko dobro nas i naših gostiju, održat će se konferencije za tisak, javne rasprave. I vjerujemo kako možemo postati prepoznatljiva turistička destinacija. **IKA**

FRANKFURT AM MAIN

Župna humanitarna akcija

U Hrvatskoj katoličkoj župi Oca Ante Antića u Frankfurtu na Majni Franjevački svjetovni red (OFS) organizirao je po prvi put humanitarni korizmeni sajam rabljenih stvari - „Flohmarkt“. Na redovitim susretima Franjevačkoga svjetovnog reda, koji se održavaju prve i treće subote u mjesecu, članovi

FSR-a i njihov duhovni voditelj fra Ivan Čikara, uz potporu župnika fra Petra Klapeža, organizirali su ovu humanitarnu akciju.

Prikupljanje stvari je trajalo cijeli tjedan prije samog „Flohmarkta“ koji je održan u subotu, 24. ožujka od 9.30 do 20.30 sati. Osim prikupljenih stvari, posjetiteljima „Floh-

markta“ bili su ponudeni kolači, kava i sok. Prodajom stvari po simboličnim cijenama, organizatori su ostvarili cilj da se ljudi okupe i da se iz toga druženja rodi jedno dobro djelo u to korizmeno vrijeme. To dobro djelo najbolje se vidi u prikupljenih 1500 eura, koje će biti donirane „Majčinom selu“ u Medugorju!

SEMINAR ZA OBITELJI

Partnerstvo i što na njega utječe?

Za uspješan brak neophodni su nada, iskrenost, ljubav i rad.

U Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus u Kelkheimu, u subotu 10. ožujka, održan je obiteljski seminar o temi „Partnerstvo i što na njega utječe?“ Seminar, na kojem se okupilo sedamnaest bračnih parova, vodila je psihologinja mr. Zrinka Lučić-Vrhovac iz Biskupijskog psihološkog savjetovišta za bračna, obiteljska i životna pitanja u Reutlingenu.

Okupljene je na početku pozdravio župnik fra Marinko Vukman. Unatoč modernom životu, većina brakova izloda na sljedeći način: Dan polinje tako što žena priprema doručak i pospremi stan prije nego oboje krenu na posao. Navečer muž čita ili priprema

grada ili čak zemlje izaziva prilične promjene na psihičkoj razini. Nova sredina u kojoj ništa ne poznajemo, u kojoj nema prijatelja niti obitelji ili rodbine, s mužem koji je obično zauzet novim poslom i ima malo energije i vremena za obitelj, mogu biti jako opterećujući, kako za osobu, tako i za partnerstvo. Često se može promatrati kako žene žele živjeti drukčije nego što su to činile njihove majke, ali im za to nedostaje model od kojega su mogle učiti te osim toga nedostaje im „unutarnja dozvola“ da idu drugim putem nego su to činile njihove majke. Izuzetna važnost veze „majka-dijete“ u životu djeteta, zapravo predstavlja visoko problematičnu obi-

ljutnje, zahtjeva, pohlepe, nježnosti, emocionalnosti, tj. svega onoga što je djetinjasto u nama i čini nas nekako razgolićenima i nezaštićenima pred dragom osobom. U zdravom braku neophodni su osjećaji i moći i slabosti. Takvi parovi kojima je to pošlo za rukom provode puno vremena u zajedničkom rješavanju problema. Osim toga, oni razgovaraju o svemu: o djeci, financijama, seksualnosti, dnevnim događajima. Razgovor je zapravo nadređeni pojam uspješnog braka. Istovremeno postoje parovi koji su naizgled skladni, jer se partneri nikad ne svađaju. No, tu se zapravo radi o umjetnoj ljubaznosti koja je motivirana strahom od bijesa. Partneri su

Na seminaru se okupilo sedamnaest bračnih parova

nešto za posao, dok žena priprema večeru. Nakon jela muškarac pospremi stol, a žena prere suđe. Tek negdje oko 21 sat žena se može posvetiti svojim interesima i potebama, kazala je predavačica. Dolazak djeteta u obitelj donosi velike promjene u partnerstvu, naime još jače vraćanje u tradicionalne podjele uloga. Strahovi vezani uz to razdoblje mogu novonastalu obitelj zbližiti, ali i baciti u veliku krizu. Primjena mjesta stanovanja, osobito kada je vezana za promjenu

teljsku dinamiku. To nije jednostavno ni za majku ni za dijete. Očevi su obično isključeni iz emocionalnog života obitelji. Bez obzira na suvremeni život, djeca su još uvijek ovisna prvenstveno o emocionalnoj potpori majke. Budući je ona jedini izvor, djeca jako reagiraju na njezin gubitak, istaknula je. U nastavku je istaknula kako u potrazi za blizinom drage osobe nalazimo na dilemu da intimnost naime znači otvoriti se za povrede. Intimnost otvara mogućnost povreda,

obično stalno zajedno i djeluju skladno i kooperativni su, ali ispod površine su užasno bijesni jedno na drugo. Stoga, skladan brak ne znači da u njemu nema sukoba i nesuglasica. Puno bi se još trebalo učiti o socio-ekonomskim čimbenicima i njihovu utjecaju na brak. No, čini se da je iskustvo u radnom djetinjstvu i njegove sjene ono što još uvijek nesvjesno ima najveći utjecaj na brak, zaključila je psihologinja mr. Zrinka Lučić-Vrhovac.

K.V.

ZANIMLIVOSTI

Hrvatska obitelj na naslovnici njemačkog Don Bosco magazina

Ovih dana iz tiska je izišao drugi ovogodišnji broj njemačkog „Don Bosco Magazin“ kojeg šest puta godišnje besplatno objavljuju njemački salezijanci u Münchenu. Veliku pozornost novoga broja privukla je naslovnica na kojoj je hrvatska katolička obitelj sa hrvatskom zastavom. Budući da je tema ovoga broja „materinske misije u Njemačkoj“, reportaža je rađena u Hrvatskoj katoličkoj misiji Karls-

ruhe koju vodi hrvatski salezijanac don Ivo Nedić.

U reportaži je riječ o hrvatskoj obitelji Mišić - Mirku i Moniki, njihovoj djeci Nataliji i Dominiku, te o Monikinim roditeljima Mendi i Marku, rodom iz Bosne. Svi su oni aktivni članovi HKM Karlsruhe. Naslovna riječ je „Komadić domovine u tuzi“. Tekst se u cijelosti može pročitati na njemačkom jeziku na internet stranici:

www.donboscomagazin.de

(Nastavak sa str. 4)

Mnogo više od „skromnog radnika“ u vinogradu Gospodnjem

prve enciklike – „Deus caritas est“ – Bog je ljubav (2006.) i „Spe salvi“ – Nadom spašeni (2007), kao i obje njegove knjige o Isusu Kristu.

Papina putovanja u 2010.

I 2010. godine Papa je imao „pun program“ - Velika Britanija, Portugal, Cipar, kriza sa spolnim zloporabama djece, Svećenička godina. I te je godine mnogo događaja i u svjetskim medijima ocijenjeno izuzetno uspješnima. U Engleskoj je Papa sve iznenadio, a za više je problema dao i konkretna rješenja. Unatoč prijetnjama pravoslavlja, a onda i vatikanskoj određenoj zabrinutosti, Papa je posjetio Edinburgh, Glasgow, London i Birmingham i na svakome je od tih mjesta svojim porukama i svojom osobnošću oduševio katolike. Istodobno je u na svoju stranu dobio i kritički nastrojene britanske medije, a na neke je i ostavio snažan dojam.

Na Cipru je Papa biskupima s Bliskoga Istoka predao sinodski dokument, a „Svećenička godina“ završila je svečano 10. lipnja 2010. međunarodnim molitvenim bdijenjem i svečanom liturgijom kojom je predsjedao Sveti Otac. Deseci tisuća svećenika iz svih dijelova svijeta došli su u Rim, a Papa je vrlo otvoreno govorio o problemu spolnih zloporaba djece.

Blaženim proglasio prethodnika

Najveći događaj 2011. sigurno je bilo proglašenje blaženim Ivana Pavla II. na Trgu sv. Petra u Rimu 1. svibnja. Oko milijun i pol hodočasnika i vjernika iz cijeloga svijeta prošlo je kroz baziliku sv. Petra uz izloženi drveni lijes novoga blaženika. Inozemna su putovanja te godine Papu vodila i u našu domovinu, Hrvatsku, na prvi nacionalni susret obitelji na kojemu je zasigurno najviše odjeka imao njegov govor o savjesti u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, pa u Španjolsku, Njemačku i Benin. Putovanje u Madrid na Svjetski dan mladih, gdje je na Papu čekao milijun mladih iz cijeloga svijeta, za Benedikta XVI. bilo je ohrabrujuće, snažno iskustvo. Na putovanju u Njemačkoj svojim govorom u berlinskom „Reichstagu“ Papa je nastavio niz svojih velikih govora iz Regensburga, Pariza, Beča i Londona o odnosu vjere i razuma, religije i društva. Završni ekumenski susret u Erfurtu ispunio je visoka očekivanja, a završno postaja – Freiburg – Papa je pružio priliku da pohvalno progovori o socijalnom i karitativnom zauzimanju njemačkih katolika. Na, Benedikt XVI. nije propustio priliku da kao pravi pastir upozori i na punu „rutinu u vjeri“ i pozove na preveliku „okrenutost svijetu“. Sljedeći je veliki događaj 2011.

svakako bio međureligijski molitveni susret – molitva za mir – u Asizu. Kao i njegov prethodnik, papa Wojtyła, i papa Ratzinger poglavare velikih svjetskih religija pozvao je i obadao zauzimanje za mir i odbacivanje nasilja u Božje ime.

„Godina vjere“, Meksiko i Kuba

A rasprava o miru ostaje aktualna i u ovaj „Godinu vjere“ koja započinje nakon ljeta. Njome Papa želi podsjetiti na 50. obljetnicu otvaranja Drugoga vatikanskog koncila i dati novi poticaj novoj evangelizaciji, posebno zapadne Europe. Biskupska sinoda koja će se održati u listopadu i koja će imati teme „Koncil“ i „Navještaj vjere danas“ očekuje se s nestrpljenjem.

Apostolski pohod komunističkoj Kubi i sučeljavanje s mafijastkim, narokodilskim nasiljem u Meksiku obilježili su ožujak 2012. „Kuba i svijet trebaju promjene“, istaknuo je Papa i podsjetio da te dvije zemlje – zemljopisno vrlo blizu – u neku ruku imaju slične probleme, a ono što ih obilježava različiti su društveni sustavi. Unatoč toj različitosti stanovnicima je i u jednoj i drugoj zemlji teško, pa je Papa podsjetio na ono bitno: poštovati dostojanstvo svakoga čovjeka, njegova osnovna prava i slobode. Među njima je i vjerska sloboda.

M. K.

GAGGENAU

Osmorica prvopričesnika

SVake se godine nakon svetkovine Uskrsa u katoličkim župama i misijama održavaju prvopričesnička slavlja. Mladi kršćani, koji se kroz školsku godinu vjeronaučnom poukom pripremaju za prvu sv. Pričest, zajedno sa svojom obitelji željno i s nestrpljenjem očekuju taj svečani dan. Na ta smo slavlja, dakle, navikli i svake se godine njima radujemo, pa vijest o prvoj Pričesti, možemo reći, nije neka posebna vijest.

No, vijest o prvopričesničkom slavlju koje je bilo na Bijelu nedjelju, 15. travnja u crkvi sv. Josipa u hrvatskoj katoličkoj zajednici u Gaggenau (koja pripada Hrvatskoj katoličkoj misiji Srednji Baden sa sjedištem u Karlsruheu), može se reći da je prvorazredan događaj.

Naime, na tom prvopričesničkom slavlju prvopričesnici su bili samo dječaci. Predvođeni ministrancima u svečanom ophodu ušli su u crkvu u kojoj su ih dočekali njihovi roditelji, braća i sestre, rodbina i okupljena zajednica. Nakon propovijedi obnovili su kršni zavjet, a kod prikazanja su prinijeli darove. Nakon pričesti izrekli su zborni krasnoslov „Zahvala prvopričesnika“ i zapjevali pjesmu „Danas smo sretni“ podržani od svih okupljenih. Misno slavlje predvodio je njihov vjeroučitelj

Snimila: N. Vlahović

i voditelj zajednice Baden-Baden, Rastatt i Gaggenau salezijanac don Mihael Rodić. Pjevali su svi sudionici slavlja predvođeni pjevačkim zborom pod vodstvom Anite Piplica. Na slici u gornjem redu su prvopričesnici Domi-

nik Sertić, Matej Matić, Roko Brkić, Patrick Stanić zajedno s don Mihaelom Rodićem, a u donjem redu Nikola Colić, Andreas Bahtijarević, Robin Marić i Robert Palinkaš.

Mihael Rodić

FREIBURG

Prvopričesničko slavlje

U nedjelju, 22. travnja u Freiburgu je bilo svečano. U Herz-Jesu Kirche jedanaestero djece iz tamošnje Hrvatske katoličke misije primilo je prvu svetu pričest: Daria Crnjac, Diana Čurić, Marko Dulić, Niko Juroš, Marijo Lukenda, Ivan Magdić, Luka Soldo, Mario Sučić, Andrea Šakota, Diana Topolnjak i Antonio Vintrici.

Voditelj misije don Mato Drljo predvodio je svetu misu, a dječji zbor HKM Freiburg pjesmom je pratio prvopričesnike. Svim prvopričesnicima su predane spomen slike i mali molitvenici, a organizirano je i zajedničko fotografiranje. Nakon svete mise prvopričesnici su nastavili slavlje s roditeljima, rodbinom i prijateljima.

<http://www.hrvati-freiburg.de>

Predstavljen Svjetski dan mladih 2013.

U Tiskovnom uredu Svete Stolice u ponedjeljak, 2. travnja, predstavljen je Svjetski dan mladih 2013. godine, koji će se održati u Rio De Janeiru, u Brazilu, od 23. do 28. srpnja sljedeće godine. Na predstavljanju su bili nazočni kardinal Stanislaw Rylko, predsjednik Papinskoga vijeća za laike, nadbiskup Orani Joao Tempesta, te biskup Eduardo Pinheiro da Silva, predsjednik Biskupskoga povjerenstva za mlade Brazilske biskupske konferencije. Predstavljajući taj događaj kardinal je Rylko istaknuo da je Svjetski dan mladeži - koji se nakon 26 godina ponovno održava u Latinskoj Americi - važan čimbenik dušobrižništva mladih, kojemu je svrha rast vjere mladih iz cijeloga svijeta.

„Podite i učinite učenicima sve narode“, naslov je Svjetskoga dana mladih 2013. godine, koji u sebi sažima jedan od ciljeva koje su biskupi Latinske Amerike odredili kao prioritet, u Aparecidi 2007. godine, a to je kontinentalna misija - istaknuo je nadbiskup Rija, mons. Orani Joao Tempesta, koji je pritom objasnio da je cilj tog događaja upravo potpora jačanju

vjere mladih za misije. Njihova je, naime, zadaća promijeniti svijet, čineći ga boljim. Mislim da je to za nas, za Rio de Janeiro, prekrasna prigoda, ne samo imati Svetoga Oca, nego i mlade iz cijeloga svijeta. Poput

raširenih ruku Krista Otkupitelja na brdu Corcovado, i mi želimo otvoriti svoje srce kako bismo sve primili - rekao je nadbiskup.

Snažnu vezu između Svjetskih dana mladeži istaknuo je kardinal Stanislaw Rylko, predsjednik Papinskoga vijeća za laike, koji je podsjetio na važnost tih događaja za rast vjere kroz riječi pape Benedikta XVI., koji je govorio o „slapu svjetlosti i nade“ kod mladih. Svjetski se dan mladih ne

svodi samo na pet dana u Rio de Janeiru - objasnio je kardinal - nego uključuje i njegovu pripravu. Riječ je o pravom hodočašću s jednoga Dana mladeži do drugoga, koje oblikuje nove naraštaje kršćana sposobnih živjeti Evanđelje u punini, i radosno ga prenositi. To hodočašće - prema kardinalovim riječima - donosi uistinu izvanredne plodove. Zadivljujuća je snaga privlačnosti toga jednostavnog Križa u odnosu na mlade. Na svečanostima primanja Križa, u brojnim se biskupijama okupilo i više od 100.000 mladih... - istaknuo je kardinal Rylko te dodao da doista možemo reći da je Svjetski dan mladeži u Brazilu već započeo.

Kardinal je među budućim potphvatima povezanim sa Svjetskim danom mladih, najavio i mogućnost organiziranja tog događaja u Africi. Uzdamo se i vrlo smo odlučni u tomu da nastavimo tim putem, jer Afrika to zaslužuje. Riječ je o mladom kontinentu, i uvjereni smo da je došlo vrijeme da se Svjetski dan mladeži organizira upravo na tom kontinentu - rekao je kardinal Rylko, a prenosi Radio Vatikan. **IKA**

Obavijesti Hrvatske matice iseljenika

● **Mala škola hrvatskoga jezika i kulture** - Hrvatska matica iseljenika i ove godine, od 16. do 27. srpnja, organizira Malu školu hrvatskoga jezika i kulture u Novome Vinodolskom. Temeljni je cilj ovoga ljetovanja da djeca koja žive izvan Hrvatske, u zajedništvu s djecom iz različitih mjesta u Hrvatskoj, unaprijede svoje znanje hrvatskog jezika te upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu kraja u kojemu borave. Program se ostvaruje putem kreativnih radionica te niza sportskih, rekreativnih i zabavnih sadržaja. I još puno, puno veselja i radosnih trenutaka u zdravom, bezbrižnom i sigurnom okolišu pod nadzorom iskusnih i pouzdanih učitelja i voditelja. Ovogodišnji je program namijenjen djeci 9-16 godina.

● **Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture u Zagrebu** održat će se od 30. lipnja do 27. srpnja - Škola

je namijenjena mladeži hrvatskoga podrijetla i svim drugim studentima koji žele upoznati Hrvatsku, steći ili proširiti svoje znanje o njoj, naučiti ili usavršiti hrvatski jezik. Akademski program obuhvaća 110 školskih sati nastave, 95 sati obavezne nastave i 15 sati dodatne nastave (jedan školski sat traje 45 minuta). Jezična se nastava sastoji od odvojenih gramatičkih i lektorskih sati. Znanje hrvatskoga jezika dijeli se na tri razine: početnu, srednju i naprednu.

● **Ljetna škola hrvatskog folklor** - Hrvatska matica iseljenika poziva na ljetnu školu hrvatskog folklor koja će se održati od 16. do 25. kolovoza u Biogradu na moru. Podučavat će se plesovi, pjesme, nošnje i glazbala dinarskoga područja. Voditelj škole je prof. Andrija Ivančan. Polaznici mogu odabrati jednu od ponuđenih skupina predavanja:

ples i glazbala (gdje mogu odabrati između tambure i tradicijskih glazbala).

● **10. jubilara Radionica narodnih nošnji „Hrvatska etnoriznica“**

održat će se u organizaciji Hrvatske matice iseljenika od 24. srpnja do 2. kolovoza u Klesarskoj školi u Pučišćima na otoku Braču. Učenje je organizirano u dvije skupine: početničkoj i naprednoj i namijenjeno je svim uzrastima. Voditelj je prof. Josip Forjan. Ako vas zanimaju hrvatske narodne nošnje, šivanje, tkanje, sve vrste vezova, čipke, ukrašavanje i ručni rad - javite se Hrvatskoj matici iseljenika!

Daljnje obavijesti: Trg S. Radića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska; tel: 3851 6115116, fax: 3851 6111 522; e-mail: lada@matis.hr; folklor@matis.hr ■

HRVATSKI MUČENICI

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP

Hrvatski mučenici iz komunističke vladavine

Medunarodni znanstveni skup „Hrvatski mučenici iz vremena komunističke vladavine“ održan je 25. i 26. travnja u zgradi Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu, a organizatori skupa su zajednička Komisija za hrvatski martirologij biskupskih konferencija Hrvatske i BiH, Hrvatski institut za povijest i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.

U ime Hrvatske biskupske konferencije skup je pozdravio njezin predsjednik nadbiskup đakovačko-osječki Marin Srakić. U pozdravnom govoru istaknuo je da je hrvatski narod krajem Drugog svjetskog rata ušao u doba osvete, a žrtve te osvete likvidirane su bez suda. Narodna vlast neprijatelje je označila kao „popove i kulake“, a neprijatelji su postali svi oni koji su nešto značili u tadašnjem

društvu. Nadbiskup Srakić istaknuo je da biskupske konferencije Hrvatske i BiH, zajedno sa svim provincijalima redovničkih provincija podupiru istraživanje poslijeratnih zločina. Istraživanje istine nije premetanje kostiju kako tvrde neki političari, nego je to izraz humanosti. Treba žaliti žrtve Jasenovca i Auschwitza, ali ni druge jame se ne smiju preskočiti. Mlade generacije imaju pravo na istinu, jer kao što je Isus rekao, istina će vas osloboditi. Nadbiskup je izrazio želju da se i zakonski regulira istraživanje komunističkih žrtava.

U ime Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine govorio je vojni ordinarij u BiH Tomo Vukšić, izaslanik predsjednika BKBiH biskupa Franje Komarice. Biskup Vukšić izrazio je radost da se počinje s ozbiljnijim razgovorima na temu žrtava poslijeraća i komunizma. Ne treba se zaboraviti ljubav u ovom traženju istine. Traženje istine može postati mjesto obraćenja i nas samih, ali i molitve za progonitelje. Ovaj trenutak je početak traženja

svetaca Crkve u Hrvata, rekao je biskup Vukšić.

Sudionicima skupa drugoga dana obratio se i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Odao je priznanje biskupu Mili Bogoviću za ovu inicijativu, spomenuvši da je osnovana i zajednička Komisija za hrvatski martirologij biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Kar-

do Šakić. Osvrnuo se na 20 godina postojanja Instituta i njegove posvete istraživanju činjenica, što prije pada komunizma nije bilo moguće, jer se selektivno istraživalo.

Uvod u rad i u znanstveni skup dao je gospićko-senjski biskup Mile Bogović, predsjednik Komisije za hrvatski martirologij. Pokojni papa Ivan Pavao II. vidio je mučenike kao

blago prošlosti te je pozvao sve narode da popišu svoje mučenike, o čemu je govorio i prilikom beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca, podsjetio je biskup Bogović. Biskup je rekao da su svi mučenici žrtve, premda nisu sve žrtve mučenici. Kao primjer žrtava komunizma naveo je uhićene građane Senja, koje su u kolovozu 1943. partizani strijeljali, a koji premda su znali da idu u smrt nisu

Predsjednik Komisije za hrvatski martirologij mons. Mile Bogović s istaknutim osobama i predavačima na skupu

dinal Bozanić pri tome je istaknuo kako ta Komisija ne želi zamijeniti ili nadomjestiti ono što treba učiniti država.

U ime Ureda za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata, govorio je dr. Andrija Hebrang, predsjednik Upravnog vijeća Ureda. U govoru je istaknuo važnost pronalaska i obilježivanja grobova žrtava komunizma, dodavši da su se tom temom do sada bavili samo Crkva i pojedini povjesničari. Sve druge poskomunističke zemlje su to učinile, a Hrvatska još uvijek nije.

U ime Hrvatskog instituta za povijest, govorila je dr. Jasna Turkalj, ravnateljica Instituta. Među ostalim istaknula je da joj je drago da biskupske konferencije potiču znanstveni pristup toj temi. Institut se sustavno bavi žrtvama rata i poslijeraća, te ima za cilj pojedinačni popis svih žrtava toga doba, a do sada je sakupljeno oko 500.000 imena.

U ime Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar govorio je ravnatelj dr. Vla-

proklinjali svoje progonitelje nego pozivaju na molitvu Bogu i ljubav prema bližnjemu. Izgradnja Crkve hrvatskih mučenika na Udbini je odgovor pokojnom Papi. Biskup Bogović pozvao je na izgradnju svehrvatskog groba za sve nepokopane žrtve na mjestu negdašnje Crkve sv. Marka Groba u Podudolini. Zajednička Komisija nastala je zato što o žrtvama nitko nije govorio. Prioritet je istražiti novije žrtve, one iz komunizma. Biskup Bogović istaknuo je važnost suradnje s povjesničarima, pa baš zbog toga je organiziran i ovaj znanstveni skup. Komunizam ne samo da je oduzimao živote, nego oduzimao i pravo na grob. Koliko je promidžba jaka protiv žrtava, svjedoči i malobrojnost postupaka za proglašenje mučenika. Pred istraživačima stoji veliki posao, zaključio je biskup Bogović.

Tijekom skupa govorili su brojni predavači osvjetlivši tako svatko sa svoga motrišta temu skupa o hrvatskim mučenicima iz vremena komunističke vladavine.

IKA/A.P.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Svibanj nam donosi proljetno sunce i lijepe dane, a mi smo se potrudili donijeti vam zgodnu priču za dobro raspoloženje i opuštanje. Ostanite nam i nadalje dobro i uživajte u proljeću i prirodi.

Zanimljiva priča

Proljetna prepirka

Sunce je obasjavalo svjetloplavo nebo na kojem su bijeli oblaci polako plesali svoj proljetni ples. Zrak je mirisao na svježnu travu i tulipane, a ptice su svojim cvrkutom budile prirodu iz zimske usnulosti. Unatoč toga idiličnog stanja u vrtu je nastao neki nemir. „Ja sam prvi“, javi se glasno bademovo drvo i prekine usnulu tišinu. „Svake godine ja pobjeđujem. S ranim proljećem ja prvi razveselim ljude mojim lijepim cvjetnim pupoljcima.“ Zadovoljno pogleda na svoje prijatelje okolo sebe i nagne svoje nježnoružičaste cvjetove prema suncu. „Ti se kao i uvijek samo praviš važan“, obrati mu se trešnja, koja je stajala pored njega. „Moji cvjetovi su još ljepši, pa to se zna. Ja ću cvjetati ubrzo i stići ću te“, završi trešnja. „Ne, nećeš, nego ja“, uzvikne breskva. „Ja sam sljedeća na redu.“ Nastalo je nekakvo gundanje i stabla su s vjetrom zašumjela glasnije. „A, što je sa mnom?“, javi se potom lješnjak, na kojem su izrasli nježnožuti pupoljci. „Ti nisi stablo, ti si grm, to je nešto drugo“, obrate mu se badem, trešnja i breskva u istom mahu zajednički.

„Ja ću biti sljedeća i cvjetat ću najljepše“, doda šljiva. „Ali moji cvjetovi su najljepši“, opet se začu je trešnja. „Ljudi mene posebno vole.“ „Ljudi vole sva stabla“, reče odlučno šljiva. „I sve grmove“, primijeti glasno lješnjak. „Ja cvjetam u travnju“, doviku žuta šljiva. „Ja isto, i ja... i ja“, javi se žustro breskva, kisela trešnja i šljiva. Nastao je sveopći ne-

mir. Sva su se stabla htjela nadmetati tko je ljepši, brži i važniji. Samo je jabuka šutjela. Svake godine u proljeće uvijek ista priča, iste prepirke i nadmetanja, pomisli. Uvijek je ovako, a moje vrijeme tek nastaje u svibnju, ali neću im ništa govoriti. To oni svi dobro znaju. Moji cvjetovi su isto jako lijepi. Nasmiješ se i pomno poslušaj dalje prepirku ostalih stabala.

U tu zbrku se odjedanput pomiješa neko tiho, ali jasno brujanje. „Nemojte se prepirati“, reče im mirno matica pčela. „Mi pčele vas sve trebamo u kasnoj zimi, u ranom proljeću, pa i u kasnom proljeću. I svako stablo, koje cvate nam je drago, jer nam daje hranu. Svi ste vi prelijepi i jednako važni. Svako na svoj način i svako u svoje vrijeme.“

Stabla su odmah zanijemila. Nastala je tišina i svi su se dirnuto zamislili. Što bi oni bili bez pčela? Lješnjak se tiho javi: „Mi lješnjaci smo prvi, koji pčelama dajemo hranu s našim cvjetovima, a nismo tako veliki kao vi stabla.“ Ovaj put nitko nije ništa rekao. Osjećali su se svi ponosni i važni, a jabuka se okrene prema pčelama da im pruži svoje što ljepše cvjetove. A, ova prepirka uopće nije potrebna, jer smo stvarno svi mi jednako važni, pomisli zadovoljno i s osmijehom dočeka bezbroj pčela, koje su krenule u svakidašnji radni posjet. Sljedeće godine opet će biti ista prepirka, ali nema veze... to je proljetna tradicija, to je samo znak buđenja prirode. ■

Snimila: ljmb

Misa na facebooku

Facebook, sa svojih 850 milijuna korisnika diljem svijeta, svakako je izazov za Crkvu.

Facebook je u Njemačkoj na Uskrs prikazao i prvu misu na svome „live-streamu“. Proslavio ju je jedan „online-župnik“ iz jedne prazne kapelice. Nije bilo ni tamjana, ni ministranata, niti pozdrava „dragi vjernici“. Svećenik je prijateljski pozdravio sve korisnike facebooka. Glazbu je svirao jedan glazbeni sastav ili je puštano s jednog „iPada“. Propovijed je također razumljiva, aktualna i životna. Tu „onlinemisu“ kao ideju mnogi su pozitivno ocijenili. Medijski stručnjaci potvrđuju da je Crkva u tom pogledu uvijek nastojala biti ukorak s vremenom, koristeći sva moguća tehnička i komunikacijska sredstva za svoje poslanje. Pismo, knjiga, promet na pomagala, tiskana djela, umjetnička djela, fotografija, novine, radio i televizija, telefon te dakako internet i sve što spada na internetsku komunikaciju bili su i ostali i u službi navješćivanja i širenja Evanđelja. Radijske i televizijske mise odavno su nadomjestak istinskih bogoslužja za bolesne, nemoćne i stare. Tako je i s internetskim socijalnim mrežama poput facebooka, twittera, ali i drugih manje poznatih mreža.

Katolička Crkva nema srećom straha od umreženosti i socijalnih mreža. Pape odavno ističu da su tehnološka sredstva Božji dar čovječanstvu, kojima je ljudima diljem svijeta omogućen ljudski i društveni kontakt. Usto se tim sredstvima naviješta i širi Božja riječ kao i katolički pogled na svijet. Katolička Crkva je ionako najstarija umrežena socijalna i globalna institucija, koja funkcionira i nakon 2000 godina postojanja. Facebook, sa svojih 850 milijuna korisnika diljem svijeta, svakako je izazov za Crkvu. On nudi ljudima, napose mladima, blizinu, utjehu, pouzdanje, socijalni svijet snova, naklonost i zaposlenost, i to trajno, pritiskom prsta na računalskoj tipkovnici ili mišu. Zajednica se nastoji formirati svagdje, gdje se susreću ljudi.

Facebook je u međuvremenu postao tržnicom religija i ideoloških nazora svake vrste. Tu je na tisuće papinskih stranica i komenatara, stranica o Isusu, Budi, Dalaj Lami, Muhamedu... Najposjećenija i najkomentiranija stranica u 2011. bila je „Jesus Daily“, a ne ona izvjesnoga klinca J. Biebera ili nogometnih majstora Messia i Ronalda. Desetine pa i stotine tisuća ljudi pritišću u nekoliko minuta „like-tipku“ ispod neke mo-

litve ili biblijskoga citata. Sličnu popularnost imaju vokalne-instrumentalni sastavi s religijskim repertoarom. Tim je, kako pišu jedne ugledne njemačke novine, facebook postao masovnim spektaklom u traženju smisla. Kršćanstvo, pa i većina drugih religija, ima dimenziju zajedništva, fizičkoga i materijalnoga iskustva susre-

Crkveni predstavnici, koliko god koriste blagodati interneta, s druge su strane i zabrinuti jer moraju tražiti nove teološke i pastoralne odgovore na mnoga pitanja, kao što je npr. sudjelovanje na jednoj virtualnoj misi. Zato su visoki predstavnici kršćanskih crkava o Ukrsu čak kritizirali internet kao površnu i nestabilnu platformu vjerskoga izražavanja. Prava vjera je sredstvo protiv ovisnosti o internetu. Suvremeno društvo

usto naginje skandaliziranju svega, pa i vjere i vjerskih ustanova i osoba. U roku od nekoliko sekundi do kraja svijeta raširi se vrlo često netočna, neprovjerena ili nepotpuna informacija. Pritom je nanosena šteta nemoguće nadoknaditi, jer se često radi o javnom linču posve nedužnih osoba. Namjerno prenošenje takvih vijesti i sadržaja, kao i namjerno pogrešno tuma-

čenje vjerskih knjiga i vjerskih svjetonazora, treba biti sankcionirano zahtjevima u zapovijedima Božjim. Mnogi, osobito mladi i neobrazovani, ne razlikuju bitno od nebitnoga, istinu od laži, ideološke namjere i zloporabe od dobrih namjera. Koliko god je internet, kao i mnoga druga ljudska otkrića, pravim blagoslovom čovječanstvu, toliko je on za mnoge postao idolom, odnosno božanstvom suvremenoga svijeta, o kojem su mnogi suvremenici postali bolesno ovisni, slično ovisnosti o alkoholu, drogi, lijekovima...

Internetska misa i drugi ozbiljni internetski sadržaji su svakako dobre akcije za mnoštvo korisnika. Ipak se pravo iskustvo bogoslužja i blagoslov istinskoga susreta mogu doživjeti samo u stvarnom bogoslužju, u zajednici kršćana, koji slave misu, kao spomen Isusove muke, smrti i uskrsnuća, koji svaki put komuniciraju (pričešćuju se) Tijelom toga Isusa Krista, stvarno nazočnoga pod posvećenim prilikama kruha i vina.

T. G.

Koliko god je internet, kao i mnoga druga ljudska otkrića, pravim blagoslovom čovječanstvu, toliko je on za mnoge postao idolom, odnosno božanstvom suvremenoga svijeta, o kojem su mnogi suvremenici postali bolesno ovisni.

ta. Kršćanstvo nije samo duhovno fantaziranje. Bog je u Isusu Kristu postao čovjekom, jednim od nas. Facebook-religija je pak virtualna, osobito za ljude čija je duhovna domovina internet, a koji na sve moguće probleme i pitanja jedino odgovore traže na googleu. Medijski stručnjaci navješćuju čak interaktivna bogoslužja u skoroj budućnosti.

IZRIČAJI PUČKE POBOŽNOSTI

Marijin svibanj

Čini se da je prvo povezivanje Božje Majke i mjeseca svibnja zabilježeno u Španjolskoj na prijelazu iz 13. u 14. stoljeće. Spominje se vijenac od ruža koji se postavlja pod Gospine noge, običaj koji se s vremenom sve više proširio.

U svibnju se na poseban način pučka religioznost obraća Božjoj Majci. Dok je prilično neizvjesno podrijetlo običaja da se najljepši mjesec u godini posvećuje Bogorodici, njegovo je značenje mnogo dohvatljivije. Radilo bi se o pokršćenju poganskih svečanosti slavljenja proljeća na cijelom europskom kontinentu, pa su se tako, na primjer, u antičkom Rimu sredinom proljeća priredivale svečanosti u čast Flore, božice cvijeća.

Čini se da je prvo povezivanje Božje Majke i mjeseca svibnja zabilježeno u Španjolskoj na prijelazu iz 13. u 14. stoljeće. Neposredno

nakon toga dominikanski mističar Henrik Suso spominje vijenac od ruža koji se u to vrijeme postavlja pod Gospine noge, običaj koji se s vremenom sve više proširio. U Italiji su tijekom 16. stoljeća počele nicati razne pobožnosti vezane uz mjesec svibanj, a u 18. stoljeću imamo već i knjižicu-molitvenik jednog isusovca pod naslovom „Marijin mjesec ili mjesec svibanj“, u kojoj su sabrane različite molitvene prakse tog vremena, ukrašavanje Gospinih kipova i slika, moljenje krunice i pjevanje Litanija lauretanskih, tipičnog molitvenog izraza ovog mjeseca, kada pobožni vjernik izražava svoje posebno štovanje Božjoj Majci, neposredno nakon što je proslavljen blagdan Gospodinova uskrsnuća i Uzašašća. Sve ove pobožnosti imale su više privatnan negoli javan karakter sve do 18. stoljeća, kada je temeljito izvršena promjena i slavlje-

nje svibnja prošireno u cijelom katoličkom svijetu.

Što se tiče Litanija lauretanskih, molitvenog niza u čast Božje Majke, koje nose ime po glasovitom marijanskom svetištu Loreto (na latinskoj verziji: Lauretum), prvi put su zabilježene u današnjem obliku u molitveniku koji je 1551. tiskan u Dilingenu, vjerojatno pod utjecajem isusovca sv. Petra Kanizija. Još starija verzija sačuvana je u misalu koji su armenski monasi ispisali u Avignonu sredinom 14. stoljeća. Ovi su monasi imali svoju zajednicu u Anconi, nedaleko od poznatog Loreta, po čemu bi i ovaj omiljeni molitveni izraz dobio popularno ime, gdje se različite prošnje prate uvijek istim zazivom, što je bilo posebno dostupno nepismenim vjernicima, koji su predstavljali većinu u crkvama.

Lj.M.

(www.ver.hr)

NAGRADNA KRIŽALKA

SHKM – Sisak, 5. i 6. svibnja

Rješenje poslati najkasnije do 28. svibnja

[illegible]

Stanje u domovima za njegu

Piše:
Stjepan
Herceg

U 93% domova u Njemačkoj se njeguju pretežno stariji ljudi, a samo u 2% domova osobe s posebnim potrebama.

U nekoliko sam priloga pisao o radnjama koje bi trebali poduzeti da nas starost ne zateče nepremne. Nadam se da sam barem neke čitatelje potaknuo na razmišljanje o „jeseni“ njihova života. Ovdje želim iznijeti neke statističke podatke o stanju u njemačkim domovima za njegu, odnosno ustanovama koje pružaju pomoć u njezi i zbrinjavanju starijih ljudi.

Savezni ured za statistiku svake druge godine objavljuje statističke podatke o njezi u okvirima obveznog zakonskog osiguranja za njegu. Posljednja takva statistika se odnosi na 2009. godinu. Tamo je u trećem poglavlju obrađeno stanje u staračkim domovima, odnosno domovima za njegu. Krajem 2009. godine u Njemačkoj je bilo otprilike 11.600 domova za njegu, koji imaju dozvolu rada prema Njemačkom socijalnom zakonu (SGB XI). Većina tih domova (55% ili 6.400) je u vlasništvu dobrotvornih ustanova poput Caritasa, odnosno Diakonije. Negdje oko 40% domova je u privatnom vlasništvu. Javni domovi, odnosno općinski ili ini, čine samo 5%. Slično je stanje i u ambulantnom zbrinjavanju starijih i pomoći potrebnih ljudi. Uz svaki peti dom za njegu postoji i dom za starije ili stanovi u kojima potrebni primaju njegu od iste ustanove. U domovima za starije za razliku od domova za njegu, uglavnom su smješteni ljudi kojima još nije potrebna njega i nemaju pravo na novac iz blagajne za njegu.

U 93% domova se njeguju pretežno stariji ljudi, a samo u 2% domova osobe s posebnim potrebama. U 3% domova je gerontopsihijatrijski tretman, odnosno zbrinjavanje psihičkih bolesnika bila središnja zadaća domova. U 2% domova se zbrinjavalo pretežno teške bolesnike i one koji su bili neposredno pred smrću. U prosjeku svaki dom za njegu njeguje 64

osobe. Većina domova (10.400) nudi potpunu stacionarnu njegu. U toj potpunoj i trajnoj stacionarnoj njezi 468.000 osoba je smješteno u jednokrevetnim sobama, a 332.000 osobe u dvokrevetnim sobama.

Troškovi njege

Nedavno sam objasnio da osiguranje za njegu poznaje 3 stupnja njege i prema tome određuje visinu plaćanja. Najviše se plaća za 3. stupanj. Tako osoba koja je uvrštena u 3. stupanj potrebe njege plaća prosječno 74 eura po danu te dodatnih 20 eura za smještaj i hranu. To onda mjesečno iznosi 2.866 eura. Tome mogu doći još dodatna davanja, ako za njih postoji opravdana potreba.

Osoblje u domovima

U domovima za njegu je krajem 2009. godine radilo je 621.000 zaposlenih. Većina su bile žene (85%).

Statistički podaci pokazuju da je broj starijih i njege potrebnih ljudi, a s njime i potreba novih domova u stalnom porastu. Tako je u vremenu od 2007. do 2009. godine broj domova porastao za 500 s 42.000 novih mjesta. Istovremeno je porastao i broj zaposlenih u njima za 8,3%, odnosno za 48.000.

Jedna trećina ili 33% radila je s punim radnim vremenom. Zaposlenih s nepunim radnim vremenom bilo je više od polovice (59%). Važnu ulogu su igrali mladi u izobrazbi za neko od zvanja u radu sa starijim ljudima, praktikaniti i đaci. Njihov broj je iznosio 34.000, odnosno 6% od ukupnog broja zaposlenih. Civilnu vojnu službu u domovima je služilo 7000 mladića (1%). Većina zaposlenih (66%) je radila neposredno u njezi. Svaki 6. (17%) je radio u domaćinst-

vu. U upravi, tehničkim i ostalim službama radilo je 9% zaposlenih, a u socijalnoj službi 4%.

Glavna zanimanja zaposlenih su bila: njegovateljica starijih osoba, bolničarka ili medicinska sestra. Svaka treća zaposlenica u domu je imala jednu od navedenih izobrazbi. Proširimo li stručni pojam i navedenim profilima pribrojimo socijalne savjetnike i radnike, onda je broj osoblja koji je bio izravno na raspolaganju potrebima iznosio više od 50%.

Statistički podaci pokazuju da je broj starijih i njege potrebnih ljudi, a s njim i potreba novih domova u stalnom porastu. Tako je u vremenu od 2007. do 2009. godine broj domova porastao za 500 s 42.000 novih mjesta. Istovremeno je porastao i broj zaposlenih u njima za 8,3%, odnosno za 48.000. Napominjem da je ovdje riječ samo o domovima, a ne o ambulantnoj brizi poput socijalnih čvorova (Sozialstationen) u kojima se pruža pomoć u kućama i stanovima. Također nije bilo riječi o njezi koju rodbina pruža članovima svojih obitelji. Da stvar bude jasna, statistički podaci pokazuju i sljedeće:

Krajem 2009. godine u Njemačkoj je 2,34 milijuna ljudi trebalo tuđu njegu. Od toga ih je 1,62 milijuna (69%) istu dobilo u svojim kućama i stanovima, a u domovima samo njih 717.000 ili 31%. Njegu u vlastitim kućama ili stanovima ponajčešće su preuzimali članovi obitelji (1,07 milijuna njegovanih), a daljnjih 555.000 njegovali su članovi obitelji u suradnji s ambulantnim službama kojih je u Njemačkoj 12.000 s 269.000 zaposlenih.

Nadam se da će vam ovi podaci biti od koristi u planiranju vaše starosti. Posebno je zanimljivo znati da su obitelji, rodbina i prijatelji, i u visoko razvijenom industrijskom društvu kao što je njemačko, najvažnija spona u zbrinjavanju svojih članova. Socijalna država je ta koja mora stvoriti uvjete i dati okvire, a ljudi će sami formulirati svoje potrebe i na njih najbolje odgovoriti. ■

Loš pokušaj

- Vozi se Mujo na biciklu i viče:
- Gledaj, Fato, vozim se bez ruku.
 - Drugi krug viče Mujo:
 - Fato, vozim se bez nogu.
 - Treći će krug:
 - Vidi vozim se bez ruku i nogu.
 - Četvrti krug:
 - Fato, vozim bez zubi.

Važna obljetnica

Žena će mužu na 25. obljetnicu braka:

- Dragi, danas je naša obljetnica braka?!

Muž leži u fotelji s daljinskim upravljačem u ruci i kaže:

- Da? A na kojem programu?

Savjet zlata vrijedan

Koji je najlakši način da u ovoj кризи udvostručite svoj novac?

Presavinite ga i vratite u džep.

Živjeli

Došao Mate na sistematski pregled.

- Pijete li? - upita ga liječnik.
- Nato će Mate:
- Ovisi što nudite.

Poseban tretman

Muž doveo bolesnu ženu kod liječnika. Nakon rutinskog pregleda liječnik izdvoji muža u svoj ured i oprezno kaže:

- Situacija nije bezazlena, morat će ostatu u bolnici.
- Doktore, recite mi za koliko će ozdraviti?
- Za 500 eura!

Jaooo

Dolazi Mujo kasno kući i pijan kaže Fati:

- Fato znaš štao mi se dogodilo?, a ona će na to:
- To nije važno. Važno je što će ti se tek dogoditi!

Golf

- Mare, dovati mi golf čarape.
- Mara: – Koje?
- Jure: – One s devet rupal?!

Umijeće prepiranja

Prepiranje je posebni oblik komunikacije u kojoj dvije osobe (ili više) stoje jedna nasuprot drugoj jer imaju različite točke gledišta na istu stvar (npr. djeca, novac i sl.).

– Biti u pravu nije važnije od vašeg odnosa – vi kao par ste važniji od bilo kojeg pitanja ili situacije, posebno za vrijeme velike napetosti u kojoj najradije braniš svoje stajalište, a zaboravljajući partnera. Stavite, recimo slikovito, stvar na stol i suočite se s tim skupa, radije nego da se sukobljavate jedno s drugim.

– Iako bi to moglo biti teško, budite blizu. Mala gesta nježnosti može pokazati tvoju brigu. Sjeti se da nema stvari koja se ne bi mogla riješiti u ljubavi.

– Ne uvlačiti druge osobe. Ono što time pokušavate učiniti je da nekoga dobijete na svoju stranu da vam da veću moć, a time umanjujete svojeg bračnog druga ili otežavate situaciju. Ni ti primjedbe, kao npr. „Ti si kao i tvoja mama“, nisu od nikakve pomoći – progone te tvoji osjećaji i potrebe. Budi toga svjestan i preuzmi odgovornost na sebe.

– Ostanite zajedno dok ne završite razgovor o predmetu. Ponekad to može biti teško, posebno kad ti se čini da si ugrožen ili zdvojan. Pokušaj se sjetiti da suze nisu oružje, ali često dolaze zbog frustracije ili ranjivosti – pokušaj svojeg bračnog druga prihvatiti onakvim onakvom, kakav/kakva je. (Ako je vrijeme ograničeno obvezite se da ćete nastaviti razgovor).

– Apsolutne primjedbe kao npr. „ti uvijek“ ili „ti nikada“ jednostavno nisu istinite i sigurno neće pomoći.

– Analiziranje, ili pokušaj ukazati kako si dospio u tu situaciju kako bi rasporedio krivnju, beskorisni su. To jedino može poslužiti zabijanju klina između vas. Najbolje je o situaciji porazgovarati i krenuti naprijed, a ne gledati nazad.

– Izgovaranje ružnih imena može biti bolno, i budimo poštteni, to je znak slabosti.

– Odnosu škodimo kad se služimo sarkazmom i kritiziranjem (nema konstruktivnog kritiziranja!). Ako partnera ponizimo na taj način, kako može povjerovati u sebe i kako možemo jedno drugom pripadati. www.bitno.net

Bosanski lonac

Sastojci: 60 dkg svježeg mesa (pola govedine, pola masne ovčetine), 2 mrkve, 2 korijena peršina, pola glavice bijelog kupusa, 2 do 3 zelene paprike, 8 manjih krumpira, 2 do 3 glavice crvenog luka, 5 do 6 češnjaka bijelog luka, 2 ljute, ljute paprike, 10 zrna papra, malo vinskog octa, 2 do 3 rajčice, 10 dkg bamije, malo crvene paprike, sol.

Priprema: Meso se opere, izreže na veće komade. U ovo receptu se koristila junetina, teletina i bravetina. Sve povrće se opere i očisti. Mrkva i peršin se izreže na kolutiće, kupus na komade, rajčica, paprika i oguljeni krumpir na veće komade ili deblje šnite. Crveni luk se izreže na četvoru, a bijeli luk se samo oguli. Meso i povrće se poslažu u lonac od 4 do 5 litara (najbolje je glineni lonac) te se zalije hladnom vodom. Dodano je i malo graška dva i tri mala pepernonci na bolji okus. Lonac ne smije biti napunjen do vrha, a voda se nalije samo do polovine lonca. Zatim se doda papar, sol, ocat, crvena paprika (može i malo masti, ako je

meso mišićavo i ako baš ne pazite na kalorije - bit će dosta ukusnije). Lonac se dobro prekrije masnim papirom (pergament papirom) i čvrsto zaveže. Papir se izbuši iglom na nekoliko mjesta i lonac se stavi na laganu vatru te se kuha (krčka) 3 do 4 sata.

www.recepti-svijeta.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	Č	E	R	U	P	A	T	I	□	A	D	A	M
P	E	T	A	K	□	P	I	S	A	N	I	C	A
O	T	O	L	O	G	I	J	A	□	T	O	I	Ć
R	V	□	O	S	E	□	E	K	S	O	D	□	A
B	R	K	□	N	A	U	K	□	U	N	A	C	□
A	T	A	R	I	□	B	I	□	U	M	□	□	□
□	A	L	E	C	□	□	□	□	□	□	□	□	□
S	K	E	L	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
T	□	B	I	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagraden: Ivan Tolić, Rüsselsheim

21. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

HEUSENSTAMM,
21. TRAVNJA 2012.

Folklorna skupina
Hrvatske katoličke misije
Gelsenkirchen

Folklorna skupina
Hrvatske katoličke zajednice
Filderstadt

Folklorna skupina
Hrvatske katoličke misije
Nürnberg

Folklorna skupina
Hrvatske katoličke
zajednice Stuttgart-Zentrum

Program je vodila
Kristina Kovačević

Folklorna skupina Hrvatske
katoličke zajednice
Vaihingen-Enz

Folklorna skupina Hrvatske
katoličke zajednice
Stuttgart-Bad Cannstatt

 Renovabis
Solidaritätsaktion der deutschen Katholiken
mit den Menschen in Mittel- und Osteuropa

Und er stellte **ein Kind** in ihre Mitte

Markus 9,36

Hilfe
für Kinder
im Osten
Europas!

www.renovabis.de
Spendenkonto 94